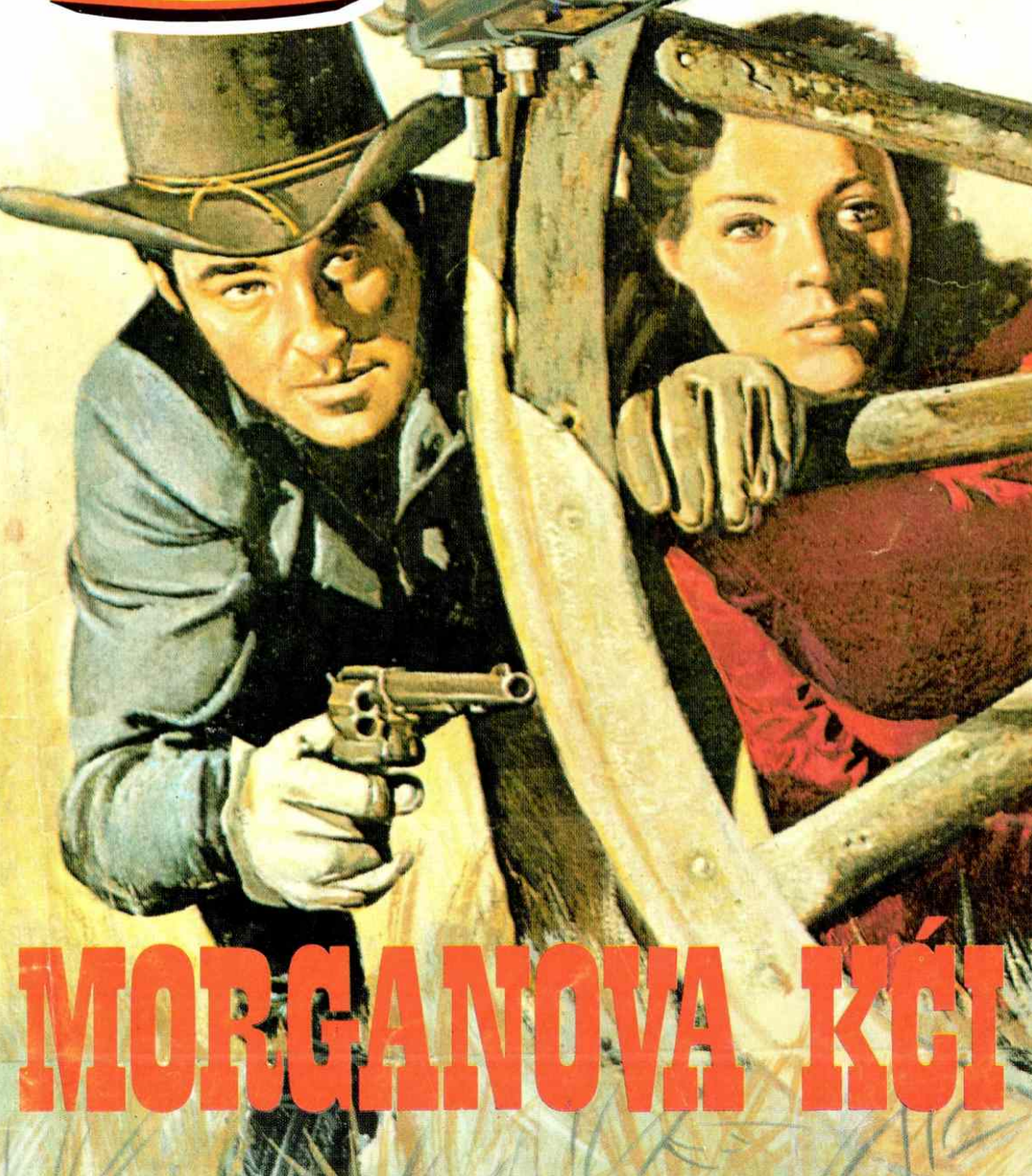

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 15 d. BROJ 404

MORGANOVA KČI

William Cross:

MORGANOVA KČI

LASO 404

William Cross: **MORGANOVA KCI**

Naslov originala: **JOHN MORGANS TOCHTER**

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Bastei Verlag, Bergisch Gladbach

Prijevod: Dragica Živković

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«) Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

I

Činilo se da je John Morgan uspio. On i njegovi hrabri momci stigli su nakon mukotrpna i opasna putovanja u Bluegrass Valley u Koloradu. Bio je to početak. Naokolo je vrebala smrtna opasnost, neprijatelji.

Dok se John Morgan borio za opstanak, njegova kći Mary-Lou pošla je iz udaljene Alabame na put prema Zapadu. Djed i baka kod kojih je živjela, nedavno su umrli. I tako je Mary-Lou ostala sama. Nadala se da će u Koloradu naći novi dom, ali sada se činilo da neće nikada stići na cilj i ponovo vidjeti oca. Put prema Koloradu bio je sličan putu kroz pustinju.

Most koji je prelazio preko Lubbock Creeka bio je dug jedva nekih trideset metara, ali ipak vrlo snažan jer je preko njega prolazila željeznica Atchison-Topeka-Santa-Fe.

Mike Jones i Les Conolly dobro su znali važnost tog mosta. Oba bandita stajahu do pojasa u vodi Lubbock Creeka. Upravo su postavili eksploziv ispod

glavnog stupa mosta. Zatim su se obojica popela na most i uputila prema obali. Kretali su se vrlo polagano, oprezno vučući za sobom stijenj.

Napokon su stigli do obale. Drugi kraj stijenja svezali su za stablo pa je bio napet. Zatim su ga zapalili i pažljivo promatrali kako žuti plamičak šišteći odmiče. Kad se približio dinamitu, Jones i Conolly potražiše zaklon.

Odjeknu eksplozija. Prasak nije bio jak jer je voda ublažila eksploziju.

Kada su se banditi ponovo pojavili iz zaklona, ugledali su razrušeni most s tračnicama u zraku. Jones i Conolly oduševljeno potapšaju jedan drugog po ramenima.

* * *

— Molim, svi izađite!

Mary-Lou, kći Johna Morgana nabra čelo kada je čula naredbu šefa stanice. Pitala se zašto moraju već sada ići? Ta bilo joj je rečeno da vlak ide sve do Garden Cityja, a ovo mjesto

gdje je sada vlak stao zove se St. James i udaljeno je gotovo stotinu kilometara od Garden Cityja. I debeo čovjek koji je sjedio nasuprot njoj bio je iznenađen i ogorčen. Zvao se Greg Bullock i bio je trgovac stokom. Nije joj bio simpatičan. Cijelo vrijeme vožnje nešto joj je pričao i pokušao je privoljeti na razgovor. Sve što je Bullock činio i pričao uzrujavalo ju je, ali mu je ovoga puta odobravala. Bullock je otvorio prozor i pomolio glavu napolje.

– Hej, kakva je ovo glupost?

– ljutito poviče.

Šef stanice, prosijedi čovjek spuštenih ramena, približi se prozoru.

– Žao mi je, gospodine, ali vlak ne može krenuti dalje. Moram vas na žalost zamoliti...

Bullock mu ne dopusti da dovrši rečenicu.

– Što brbljate! – grubo ga prekine. – Ne može krenuti dalje? Zar ste poludjeli? Ja moram stići u Dodge City! Čekaju me važni poslovi koje ne mogu odgoditi. Ja zahtijevam...

Šef stanice nije se obazirao.

– Žao mi je, gospodine – reče ponovo, igrajući se lulom koju je držao u ruci. – Tri kilometra odavde srušen je most na Lubbock Creeku. Tračnice strše u zraku i... No da, u svakom slučaju za sada ne možete dalje.

Trgovac stokom je psovao. Još je jače psovao kada je čuo da će prisilno zaustavljanje potrajati tri-četiri dana. Toliko vremena bilo je potrebno da se popravi most i preko njega postave tračnice.

– Ne uznemiravajte se – pokušao ga je umiriti šef stanice.

– St. James je zgodno mjestance i tih nekoliko dana brzo će proći.

Zgodno mjestance? Tako nije mislila Mary-Lou. Ono što je mogla vidjeti kroz prozor vagona, nije se doimalo nimalo privlačno. Željeznička stanica bila je obična drvena baraka s vodotornjem, a kuće u pozadini izgledale su zapušteno i neugledno. Posvuda prljavština i prašina.

Dok je Bullock još psovao, Mary-Lou zgrabi svoj kovčeg i izađe.

* * *

St. James je zaista bila rupa, koju su napustili čak i prerijski vukovi. Svi putnici, kojih je bilo dvadeset, bili su vrlo ljutiti. Svi su odsjeli u hotelu Golden Star. Bio je to zapravo obični salun s nekoliko soba za iznajmljivanje. Bilo je premalo soba da bi svaki putnik dobio svoju. Nekoliko osoba trebalo je da bude smješteno u sobi s jednim krevetom. Mary-Lou se to nije svidjelo. S njom u sobi bila je mlada crvenokosa žena koja je neprestano hihotala. Zvala se Lizzy Smith i bila je na putu za Dodge City gdje je namjeravala u nekom lokalnu pjevati i plesati. Mary-Lou zapravo nije imala ništa protiv djevojaka takve vrste, ali je smatrala da bi crvenokosa Lizzy umjesto šminke trebala više upotrebljavati sapun. Još sada, kada je napustila sobu i sišla u salun, osjećala je neugodan miris.

U salunu je bilo mnogo ljudi. Gotovo svi putnici sakupili su se ovdje. Činilo se kao da su tu i gotovo svi stanovnici St. Jamesa. Mary-Lou jedva je našla

mjesto. Nevoljko je sjela uz stol Bullocka koji joj je sačuvao stolac.

Za stolom je sjedilo još nekoliko muškaraca Iz vlaka. Mary-Lou ih nije poznavala, a i nije joj bilo stalo da ih pobliže upozna. Na sve pokušaje muškaraca koji su joj se namjeravali dodvoriti komplimentima i ljubaznostima, ostala je hladna. Udvarači su napokon shvatili da se trude uzalud. Stoga su ubrzo počeli razgovarati o nezavidnu položaju koji ih je ovdje snašao.

— Tužit ću željezničko društvo — ljutio se debeli trgovac stokom. — Tražit ću odštetu. Ako stignem prekasno u Dodge, stočari s Juga prodat će svu stoku mojim konkurentima, pa ću ostati kratkih rukava. Neće se oni sa mnom tako šaliti. Neće! Ponavljam, tužit ću ih!

Svi su odobravali. Neki zastupnik osiguravajućeg društva iz Kansas Cityja, koji se bojao da će mu izmaći veliki posao, također je tvrdio da će tužiti željezničko društvo. Čak i čovjek kojemu uopće nije bilo važno kad će stići, jer se uputio u Rocky Mountains tražiti zlato, tvrdio je da će tražiti odštetu od željeznice.

Stolu priđe vlasnik saluna. Bio je izgužvan kao i plahte na krevetima, ali se ljubazno smješкао i bio je vrlo uljudan. Mary-Lou bi bilo draže da je bio ne-ljubazniji ali čistiji. Bila je gladna i naručila je nešto za jelo. Već je pretpostavljala kakvu će joj vrstu jela donijeti. I ostali su putnici naručili jelo ali i viski ne bi li njime ublažili prisilni boravak u St. Jamesu.

Mary-Lou duboko uzdahne.

Mrzila je pijance. Još se vrlo dobro sjećala građanskog rata kada su se pijani vojnici vladali žustro, poput životinja. Mogla je pretpostaviti kako će za nekoliko sati izgledati Bullock i ostali muškarci. Željela je da je negdje daleko, daleko od tog prljavog hotela i tog užasnog mjesta koje se zvalo St. James

* * *

Jelo je stiglo. Bilo je upravo onakvo kakvo je Mary-Lou pretpostavljala. Loši odrezak gutala je s mukom. Muškarci za stolom također su jeli i neprestano zalijevali pivom i viskijem. Pri tom su psovali željeznicu i stalno ponavljali kako su oštećeni.

Mary-Lou nije to više mogla slušati. Odluči da napusti to društvo i ostatak večeri proboravi u sobi. Plesačica se vjerovatno neće tako brzo vratiti. Vidjela ju je kako sjedi za stolom, šaleći se s gostima i pri tom je neprestano hihotala. Očito se dobro zabavljala.

Upravo kada se je Mary-Lou htjela dignuti, njihovu stolu priđe neki muškarac. Bio je visok i snažan, nepravilna lica i lukavih očiju. Imao je na sebi crni kaput, snježnobijelu košulju, crvenu kravatu i skupe lakane čizme.

— Oprostite, gospodo, — reče i rukama se podupre o stol. — Iz vašeg sam razgovora razabrao da niste baš oduševljeni prisilnim boravkom u St. Jamesu.

Coleman, zastupnik osiguranja podigne glavu i pogleda ga kao da je pridošlica ispričao neku lošu šalu.

— Ah, gospodine, pa naravno

da nismo oduševljeni. Došao sam čak iz Kansas Cityja kako bih ovdje u ovom divnom gradu proveo nekoliko nezaboravnih dana.

Došljak se smješкао. Vrlo dobro je shvatio ironiju Colemanovih riječi.

— Ah, tada sam se vjerojatno prevario. Mislio sam da želite što prije napustiti St. James.

Pravio se kao da želi otići, ali ljudi za stolom nisu to dopustili. Naravno, bili su znatiželjni da čuju što će im ponuditi.

— Pričekajte, gospodine — zaustavi ga Bullock. — Možda se ipak niste prevarili u tvrdnji.

Stranac se istog trena vratio k stolu.

— Zovem se Jones. Znam na koji biste način mogli najbrže stići na vaše odredište.

Coleman odmahne rukom.

— Ako mislite da ćete nam uspjeti prodati nekoliko konja, tada ste se prevarili. Ja nisam došao u Kansas da sudjelujem na rodeu.

— Ne, ne želim vam prodati konje — odgovori Jones. — Znam da gospoda s Istoka nisu navikla jahati stotinu kilometara na tvrdim sedlima. Ali što biste rekli na jednu zgodnu malu kočiju.

Putnici se odmah zainteresirale. I Mary-Lou je istog trenutka zaboravila na odluku da pođe u sobu.

— Kočiju? — čudio se Meadows, čovjek koji je namjeravao kopati zlato na Zapadu. — Zar ovuda još vozi poštanska kočija?

Jones se smješкао.

— Službeno ne. Otkako postoji željeznica, ukinuta je linija

poštanskih kočija Wells Fargo.

— Nego? — navaljivao je nestrpljivo Bullock, isпивši viski u jednom gutljaju.

— Dakle, Wells Fargo doduše ne postoji, ali ja sam vlasnik poštanske kočije za osam putnika. Nije više sasvim nova, ali još u dobrom stanju. Povoljno sam je kupio kada ju je Wells Fargo otpisao. Ako ste zainteresirani... Neće mi biti teško, uz povoljnu naknadu, da vas odvezem do Dodge Cityja.

— Sjednite k nama, gospodine Jones — ponudi mu Bullock.

Bio je toliko zainteresiran za nastavak puta da mu je čak dao i svoju stolicu.

II

Pregovori sa Jonesom odvijali su se vrlo brzo. »Povoljna naknada« o kojoj je Jones govorio uskoro se pokazala lihvarska. Unatoč tome čovjek s kočijom nije se mogao požaliti na odaziv. Više od polovice putnika bilo je spremno platiti Jonesu traženu visoku cijenu. Bili su to uglavnom ljudi s dovoljno novca u džepu, koji su uglavnom smatrali da je ponekad vrijeme vrijednije od novca. Kako je u kočiji bilo samo osam mjesta, Jones je izabrao ljude koje će prevesti. Naravno da je pri tom vodio računa o novčanoj koristi.

Mary-Lou je bila također među onima koji su sljedećeg jutra trebali kočijom napustiti St. James. Imala je dovoljno novca da plati tu preskupu vožnju. Prije dva mjeseca umrli su u Alabami roditelji njene majke, koju su u ratu ubili banditi. Ma-

ry-Lou je naslijedila gotovo pet tisuća dolara i sada je bila na putu k svome ocu.

Jones se zadovoljno udalji kada je sve bilo dogovoreno.

— Onda, sutra ujutro ispred hotela — najavio je i napustio salun.

Putnici su se oraspoločili, osobito koji su namjeravali otputovati. Vlasnik saluna bio je zabrinut.

— Na vašem bih mjestu bio oprezan — reče brišući ruke u prljavu kecelju. — Nitko od nas ne poznaje tog Jonesa. Nije iz ovog kraja. Možda vas želi namamiti u klopku.

— Kako to mislite? — upita ga Bullock koji je bio sretan što će pravovremeno stići u Dodge City.

— Očito je da neki od vas imaju poprilično novca. Zar to ne bi bio dobar zaloga za bandite?

— Trgovac stokom samo ne hajno odmahne rukom.

— Vi to kažete samo zato što ne želimo dulje ostati ovdje.

— Nije zbog toga — odgovori vlasnik hotela Golden Star. — Očito je da se most preko Lubbock Creeka nije srušio tek tako. Naime, mnogo je teže napasti vlak nego poštansku kočiju.

Riječi su zvučale kao teška optužba. Bullock i još nekolicina ipak su se malo zabrinuli, ali uto se trgovac stokom nasmiје.

— Pa i ako nešto bude... nas je ipak devetoro. Neka banditi samo dodu!

On se uhvati za pazuh ispod lijeve ruke gdje je očito imao skriveno oružje.

Vlasnik saluna samo slegne ramenima.

— Vi najbolje znate — reče i pođe za šank te nastavi prati čaše.

Mary-Lou nije zapravo mogla vjerovati da bi kočija bila zamka. Jones se nije doimao kao bandit. Vjerojatno je Bullock imao pravo, vlasnik saluna se zabrinuo za svoj promet.

Kada su ljudi oko stola počeli nazdravljati sutrašnjem putovanju, ona pođe u svoju sobu.

Nadala se da će izdržati jednu noć u hotelu. Uskoro je čvrsto zaspala.

* * *

Sljedećeg je jutra Jones stigao na vrijeme, kako je bilo dogovoreno. Sada je izgledao sasvim drugačije nego sinoć. Imao je na sebi odijelo od jelen-ske kože i šešir širokog oboda ukrašen sokolovim perjem. Iz korica stršala je drška teškog revolvera.

Kočija nije bila nova, ali još dobro ušćuvana. Vjetar i pijesak ostavili su tragove na drvenim dijelovima. Stakla su bila izgrebena. Tu i tamo vidjele su se rupe od metaka. Zaprega se sastojala od šest konja u tri reda. Mary-Lou koja se razumjela u konje, opazila je da konji nisu prvoklasni. Pitala se da li će oni izdržati toliki teret.

Jones je doveo sa sobom još jednog pratioca, crnog, bradatog, snažnog momka koji na prvi pogled nije baš ulijevao povjerenje. I on je također imao revolver za opasačem. Osim toga imao je uza se pušku s dugom cijevi. Taj je čovjek bio očito osiguranje kočije, mislili su putnici.

Pošto je Jones od putnika uzeo novac za put, oni su se popeli u kočiju. Bilo ih je devet, među njima Bullock i Coleman. Prtljagu je Jonesov pomoćnik smjestio na krov kočije.

Unutra je bilo tijesno, uglavnom zato što je većina putnika bila podebela. Bullock je zauzeo gotovo dva mjesta u kočiji. Mary-Lou je bila sretna što je dobila mjesto nasuprot njemu.

Oko kočije se sakupilo prilično mještana i nekoliko putnika. Mary-Lou je mogla pretpostaviti što su oni sada mislili: smijati ćemo se od srca ako to zaista bude klopka! U to Mary-Lou još nije mogla vjerovati. Ona je dođuše čula još u Alabami da se ovdje na Zapadu događaju kojekakve stvari, ali tako strašno zacijelo neće biti. Sprijeda na boku Jones zapucketa bičem i kočija krene.

Bilo je prekrasno vrijeme. Iako je još bilo rano jutro, sunce je već pržilo. U toku dana u kočiji će zacijelo biti vrlo vruće.

Iza njih je St. James nestao u oblaku prašine. Nakon neka dva kilometra kočija je stigla do srušenog mosta i zatim skrenula prema jugu.

Odmah je to postalo sumnjivo jednom od putnika, kojem Mary-Lou nije znala ime.

— Hej, zašto to čine? Zacijelo su ljudi sa željeznice odabrali najkraći put do Dodgea, a zašto oni sada skreću?

Coleman se uozbilji i ugrize za usnicu. Otvori prozor kočije i nešto upita vozače.

Odgovor ga je umirio. Željeznica je nešto podalje prelazila Lubbock Creek, jer je ovdje kod St. Jamesa voda previše visoka. Jones i njegov pratilac vode ih

preko pličine koja će omogućiti kočiji nesmetan prijelaz na drugu stranu rijeke. I zaista, s desne strane krivudao je Creek kroz preriju i to je bila prva zapreka koja se morala svladati. Putnici su se smirili.

— Prokleti vlasnik saluna, utjerao nam je strah u kosti — reče jedan od putnika.

Da, baš je tako, pomisli i Mary-Lou. Uopće nije više bilo razloga da budu uznemireni. Nakon dva sata vožnje Lubbock Creek je postajao uži. Negdje u daljini zacijelo će biti sasvim isušen. Ali tako daleko kočija uopće neće morati proći. Pličina o kojoj je govorio Jones ubrzo se pojavila i nisu je prešli. Voda čak nije dosegla do visokih kotača kočije.

Nastavili su dalje prema zapadu.

III

Spustio se mrak. Putnici su bili sretni što je popustila vrućina koja ih je preko dana iscrpila, a isto tako ljuljanje i poskakanje kočije.

Jones je najavio da će se uskoro zaustaviti. Iako je Dodge City bio udaljen dvadesetak kilometara, vozači su odlučili da danas više neće nastaviti vožnju. Objasnili su da bi u noći mogli naići na neugodna iznenađenja. Osim toga, iscrpljenim konjima bio je potreban odmor.

Nitko se od putnika nije usprotivio. Gotovo su bili zadovoljni odlukom da će noć prospavati, iako ne u baš najugodnijem položaju. Nužni smještaj o kojem je Jones govorio bila je napuštena koliba. Za snježnih mećava u takvim su se koliba-

ma sklanjali nezaposleni kau-
boji.

Jones zaustavi kočiju i putnici izadu protežući se od duga sjedenja. Krajolik je bio brežuljkast, a koliba se, izvrsno uklopala u okolinu. Naokolo je bilo nekoliko topola.

Na kolibi nije bilo prozora, samo su masivna vrata sprečavala da mećava ne nanosi snijeg i kišu unutra.

Jones otvori vrata, dok se njegov pratilac brinuo o konjima. Koliba je iznutra bila isto tako loša kao i izvana. Veliki stol, nekoliko grubo izrađenih stolaca, nekoliko ležajeva od dasaka na kat. Sve je bilo zapušteno i prljavo.

Mary-Lou nabere čelo. Nije bila suviše razmažena, ali prema ovome je hotel Golden Star bio luksuzan.

— Čovječe — reče upravo s gađenjem Bullock. — Ta valjda ne mislite ozbiljno da ćemo ovdje provesti noć? Onda ću radije spavati u kočiji!

— Ali nemojte tako! — pokušao se braniti Jones. — Pa ipak nije tako loše za jednu noć.

— Ni govora — dalje je negodovao trgovac stokom. — U ovoj rupi neću oštati niti jedan sat. Hajde, krenimo dalje, Jones. Pričekat ćemo malo dok se konji ne odmire i nastavit ćemo put u Dodge.

On se okrene i htjede ponovo izaći napolje, ali se u Jonesovoj ruci pojavi revolver. Smješкао se podmuklo a oči su mu sijevale kao u zvijeri koja je svoj plijen utjerala u stupicu.

— Ne miči se, debela vrećo!
— poviče na Bullocka i pritisne revolver na trgovčev trbuh.

Bullock je pak širom otvorio usta od iznenađenja i ukočio se kao i ostali putnici. Crawely, zadržavajući i Garden Cityja i sam je imao za opasačem revolver, stajao je malo podalje od Jonesa i htio je to iskoristiti. Desnu je ruku spustio prema revolveru. Prstima je već uhvatio držak, ali ga nije stigao potegnuti, jer se začu hitac.

Crawely bolno jaukne. Teturao je, nije mogao više stajati na nogama i svom težinom je pao na pod. Ostao je nepomično ležati.

Mary-Lou se užasnuto trgne. Shvatila je da Jones nije bio taj koji je opalio smrtonosni metak. Napolju je sjedio na boku kočije njegov pratilac crne brade s puškom iz koje se još dimilo. Nije rekao ni riječi, ali se na njegovu licu ocrtavala hladna odlučnost. Ni Jones ne reče ništa, a nije bilo ni potrebno ništa govoriti. Svi su tog trenutka stajali kao uzeti.

Jones se polagano povlačio prema vratima s revolverom u ruci, a zatim je zatvorio vrata.

* * *

Tek sada su se putnici opustili i iskazivali svoj bijes glasnim besmislenim riječima.

Shvatili su da su upali u klopku. Vlasnik saluna u St. Jamesu imao je pravo. Bijeg iz kolibe bio je nemoguć.

Noć je postajala sve tamnija i prekrila je krajolik poput crnog plašta, ali to nije koristilo zatvorenim putnicima. Jones i crnobrađi zapalili su ispred kolibe vatru i vrebali iz zaklona na izlaz iz kolibe. Svatko tko bi pokušao napustiti kolibu, bio bi obasjan plamenom vatre i bio dobra meta.

Banditi nisu dugo ostavili putnike u neizvjesnosti. Začuo se Jonesov glas:

— A sada svi lijepo poslušajte. Izadite svi napolje. I to jedan po jedan, kako vas budem prozivao.

On načini malu stanku a zatim nastavi ciničnim glasom:

— Ah, još nešto! Da ne bi nekome pala na pamet glupa misao da nas iznenadi oružjem. Svi ćete izaći napolje svučeni do gola!

Banditi nisu htjeli riskirati da ih netko od putnika iznenadi.

— Đavola ćemo to učiniti — mrmljao je u mraku Greg Bullock.

— Ako ne izađemo napolje dobrovoljno, ove skitnice nam neće ništa učiniti. Neka dođu ova-
mo i neka nas izvedu. Priredit ćemo im doček.

Zatim svima objasni da ima revolver i da će se odlučno braniti. Mary-Lou je Bullocka smatrala samo razmetljivim brbljavcem, ali sada joj se činilo da se prevarila. Trgovac nije bio jedini koji je imao revolver. I ostali muškarci imali su uza se oružje.

— Neka samo dođu — reče jedan od putnika. — Kad otvore vrata, bit će obasuti vatrom i tada...

Jones ponovo poviče.

— Hajde, ljudi, počnimo. Debeli vrećo, ti si prvi. Svuci se i izadi napolje!

Mislio je naravno na Bullocka. Ali trgovac je ostao pri svo-
me. Nije namjeravao poslušati bandita.

— No, hoće li to biti uskoro?

— vikao je izvana Jones.

— Nosi se u pakao, kućkin sine! — poviče iznutra Bullock.

— A tako — odgovori razbojnik. — Vi dakle nećete! Hoćete nam pokazati koliko ste hrabri. Vidjet ćemo kako ćete se brzo smekšati kada vam poštane vruće pod stražnjicom.

U početku putnici nisu shvatili što je time mislio reći, ali im je ubrzo postalo jasno kad su osjetili miris paljčevine.

Jones i njegov bradati pratilac zapalili su kolibu!

Mary-Lou je dobro znala kako je to kada kuće gore. Ona je to za vrijeme rata u Alabami vidjela vlastitim očima. Jedva je u sebi potiskivala paniku koja ju je zahvatila.

I ostali su se prestrašili da živi ne izgore. Još nisu mogli vidjeti plamen. Grede kolibe bile su tako debele da je trebalo dosta vremena da izgore. Ali učinilo im se da čuju pucketanje vatre. Činilo se da su je banditi rasplamsali petrolejom.

— No, što sada kažete? — oglasi se posprdno Jones. — Ako se želite pržiti, to je vaša stvar. Ako se pak drugačije odlučite, onda to brzo učinite. Vatra se još može ugasiti, ali za nekoliko minuta...

U kolibi je počelo komešanje.

— Predajemo se — reče netko žustro — Do đavola, za tričavih nekoliko dolara ne želim ovdje živ izgorjeti!

Greg Bullock nije htio ni čuti o predaji.

— Nekoliko tričavih dolara!

— ponovi on. — Ja sam pošao u Dodge City u kupovinu, a za to mi je potrebno mnogo novca. Imam uza se petnaest tisuća dolara. Zar mislite da ću ih samo tako dati?

Onaj se drugi nekako čudno

nasmije, taj smijeh je nalikovao na plač.

— Što će vam ti prokleti dolari kada postanete pepeo?

Ja ću radije izgubiti novac nego život.

— A tko vam jamči da ćete ostati na životu ako date novac ovim kućkinim sinovima? Poznajem ja te razbojнике! Oni su okrutni. Mrtve žrtve ne govore, jeste li to već čuli?

— Dobro, ali ja ne znam...

— Ali ja znam! — reče odlučno Bullock. — Za nas postoji samo jedna mogućnost, moramo pokušati pobjeći. I to svi zajedno kroz vatru. Ima li netko možda neku bolju ideju?

— Pričekajte, Bullock — umiješa se Coleman. — Moramo dobro razmisliti.

— Za razmišljanje nemamo vremena, ponovo upadne Bullock. — Prije nego što završimo, bit ćemo baklje. A stoga... Hajde, za mnomo!

Ne, Greg Bullock zaista nije bio samo brbljavac. On je bio hrabar čovjek. Ne čekajući pristanak ostalih, pojuri prema vratima i otvori ih.

Većina ih je još oklijevala. Samo neki muškarac i Mary-Lou spontano su ga slijedili. Bullock i taj muškarac, za kojeg je Mary-Lou znala, samo da se zove Gatsby, pucali su odmah iz revolvera čim su jurnuli napolje. Ali njihovi meci nisu pogodili cilj jer su se banditi sakrili, a oni sami bili su dobro vidljivi jer su bili obasjani vatrom. A kako se ostali nisu usudili poći s njima, Jones i njegov ortak imali su lagan posao.

Greg Bullock je prvi pao. Pognut poput pume Gatsby je pokušao izbjeći metak ali nije us-

pio. Pao je kao pokošen još prije no što je prešao tri metra.

Mary-Lou nije imala revolver. Tako je učinila ono što joj je jedino bilo preostalo u ovakvom položaju. Podigla je u zrak obje ruke.

— Tako je dobro, djevojko — čula je Jonesov glas. — A sada pođi natrag u kolibu i pričekaj dok te ne prozovem.

Mary Lou se bezvoljno okrene. Muškarci u kolibi ponovo su u međuvremenu zatvorili vrata. Uplašili su se da bi Jones i njegov ortak mogli pucati unutra.

Jedna strana drvene kolibe bila je u plamenu. Vatra se rasplamsala, bilo je još mogućnosti da se ugasi ali to se moralo brzo učiniti, jer bi inače bilo prekasno.

Mary-Lou otvori vrata kolibe i uđe.

— Zatvaraj vrata! — poviče netko iz tame. — Ne želimo postati živa meta onim huljama.

Mary-Lou zatvori vrata, ali je još čula u ušima bolno stenjanje trgovca stokom. Kukavice, pomisli ona, proklete kukavice! Da su bar svi odmah nahrupili napolje...

— Jeste li se predomislili? — začu se izvana Jonesov glas.

— Jesmo, učinit ćemo što od nas tražite — bio je to Coleman koji je odgovorio u ime svih putnika.

Razbojnik se zadovoljno nasmije.

IV

Oba razbojnika ugasila su plamen koji je zahvatio jednu stijenu kolibe.

— Neka izađe prvi napolje s uzdignutim rukama — zapovjedi Jones.

Ni jedan od zatvorenika nije htio biti prvi. Napokon se Coleman odlučio i počeo se svlačiti u mračnoj kolibi. Donje je rublje ostavio na sebi, nadajući se da to neće biti razlog da ga banditi ubiju. Ali učinio je još nešto što sigurno banditima ne bi bilo pravo. Svoj zlatni sat i prsten pečetnjak sakrio je među skinutu odjeću, a zatim je otvorio lišnicu i veći dio novca također spremio u odjeću. Napokon otvori vrata i izađe uzdignutih ruku, kako mu je bandit zapovjedio. Zaustavi se ispred vatre.

— Dodi ovamo! — začu se zapovjednički glas Jonesa koji je bio iza kočije.

Coleman prođe pokraj vatre, pride kočiji i ugleda Jonesa s revolverom u ruci. Crnobradog Coleman nije vidio, ali je bio siguran da drugi bandit drži na oku njega i izlaz iz kolibe.

— No, pokaži što si nam donio — reče podrugljivo Jones i ispruži ruku.

Coleman mu pruži novčanik. Bandit ga uzme i pretraži. U odsjaju vatre Coleman opazi kako se banditovo lice smrklo.

— Što, samo nekoliko dolara... To je sve?

— Ja nisam bogataš — odgovori Coleman, nastojeći da mu glas ostane miran.

Ali Jonesa nije bilo lako prevariti.

— Ne laži, đubre!

— Ali ja ne lažem, vjerujte mi...

Nije više ništa stigao reći. Bandit mu bez riječi gurne revolversku cijev u trbuh. Coleman se sruši, osjetivši užasnu bol.

— Dakle, govori što si ostavio u kolibi?

Coleman stisne zube, znao je ako sada popusti da je sve izgubljeno.

— Zaista — stenjao je — ja nemam...

Bandit ga zgrabi za ruku.

— A gdje je prsten?

— Prsten? — ponovi Coleman praveći se da ne shvaća što ovaj pita.

Ništa mu nije pomoglo. Jones ga je revolverskom cijevi udario po glavi.

— Zar me smatraš glupim i slijepim? — pitao ga je dalje Jones.

Coleman se gotovo onesvijestio od bolova. Usnice su mu pukle i usta su mu bila puna krvi. Ispljune krv i nekoliko zubi.

— Tako, prijatelju — reče bandit. — Sada pođi natrag u kolibu i donesi sve što si tamo ostavio. Ako nas ponovo pokušas nasamariti, gadno ćeš se pokajati!

Coleman popusti. Otetura natrag do kolibe. Na pitanja ostalih nije uopće mogao odgovoriti. Napipao je odjeću, sat, prsten i ostatak novca i odnio Jonesu. Sve mu to pruži oborenih očiju.

— No, zašto nisi to odmah učinio? — izrugivao se bandit, pokazujući rukom na kočiju. — Sjedni unutra.

Coleman se popne u kočiju i sjedne sasvim iscrpljen.

— Neka izađe sljedeći! — čuo je kako je povikao Jones.

* * *

Putnici su jedan za drugim izlazili iz kolibe i predavali svoje dragocjenosti Jonesu. Zatim ih je sve zatvorio u kočiju. Bilo im je nemoguće iz nje pobjeći jer su vrata bila zatvorena izvana.

Nije bio Coleman jedini koji je došao na lukavu pomisao da dio dragocjenosti spasi i ostavi u kolibi. Još nekoliko njih je pokušalo nadmudriti bandite, ali se činilo da Jones posjeduje često čulo. Odmah bi opazio kada bi ga netko želio prevariti. Bezobzirnom brutalnošću prisilio ih je da mu daju sve što su imali uza se.

Napokon su svi putnici bili zatvoreni u kočiji. Samo je Mary-Lou bila još u kolibi.

— Hajde, lutko, sada si ti na redu — začu ona napokon zapovijed.

Mary-Lou izađe napolje uzdignute glave. Bila je potpuno odjevena. Ni u snu joj nije palo na pamet da poslušati razbojnika i da se svuče. Radije bi dopustila da je ustrijele nego tako ponize.

Oba bandita izađu iz zaklona. Sada se nisu više bojali da će ih netko napasti jer su svi muškarci bili zatvoreni u kočiji.

Jones joj pođe u susret. Nehajno, gotovo igrajući se, držao je u ruci revolver.

— Hej, djevojko, zar nisam rekao da izađeš napolje bez prnja?

Mary-Lou mu pljune pred noge. Lice bandita se izobličilo. Isprva se činilo kao da će je udariti, ali se ipak nasmije.

— U redu, djevojko, što nije bilo odmah može biti kasnije.

Mary-Lou je razmišljala o značenju tih riječi. Slutila je što banditi namjeravaju.

Jones joj uzme iz ruke malu putnu torbu u kojoj je bio novac. On zadovoljno zazviždi. Bilo je očito više no što je očekivao. Kada je zatvorio torbu, baci je prema svom ortaku, a za-

tim nestane u kolibi. Htio se uvjeriti da li su putnici ostavili unutra još nešto od dragocjenosti.

Mary-Lou se htjela popeti u kočiju poput ostalih, ali je crnobradi u tome spriječi. Pokaže joj da ostane uz vatru kako bi je mogao držati na oku.

Nakon nekoliko trenutaka ponovo se pojavi Jones iz kolibe. Smješkao se zadovoljno, zacijelo je još nešto pronašao.

— Možete se vratiti unutra, prijatelji, i to jedan po jedan! — zapovjedi im Jones. Izašli su iz kočije poput umornih ratnika koji su izgubili boj i uputili se u kolibu. Napola goli, pružali su pomalo tužan i pomalo smiješan prizor.

Jones zadrži dvojicu, a zatim revolverskom cijevi pokaže na onu dvojicu na koju su crnobradi i on prije pucali.

— Ove ćete uzeti sa sobom — zapovjedi Jones i doda: — Pobrinite se za ovoga.

Prozvani se sagnu do Gatsbyja.

— Mrtav je — reče potišteno. Ta vijest Jonesa nije ni malo dirnula.

— Nije važno. Uzmite ga svedjedno sa sobom. Možete mu držati posmrtnu stražu.

Njegova hladna bezobzirnost pogodi Mary-Lou. Pomalo je počela shvaćati kako su okrutni ovi ljudi i ova zemlja. Ništa manje okrutni nego što je bio krvavi rat između Sjevera i Juga koji je tek nedavno završio. Možda se ipak nije trebala sama uputiti na put.

U međuvremenu su dvojica muškaraca unijela mrtvaca u kolibu i vratila se da unesu i Bullocka.

Trgovac je još bio živ, ali bez svijesti. Nije više bolno stenjao. Očito je i on bio bliže smrti nego životu. Njegovi supatnici unesu ga također u kolibu.

Mary-Lou se također uputila s ostalima u kolibu, ali joj to banditi nisu dopustili.

— Stani, djevojko — reče Jones. — Ovi ljudi nisu društvo za djevojku poput tebe. Ti ćeš ostati s nama.

Po načinu na koji je to izrekao djevojka je naslutila najgore. Nije željela ostati sama s okrutnim razbojnicima. Shvatila je da bi smrt bila milosrdno rješenje. Ona potrči i zdvojno pokuša ući u kolibu.

Jones opali. Metak se zabije pred noge Mary-Lou. Unatoč svemu Mary-Lou je trčala dalje.

Još pet koraka, četiri, tri...

Ali nije uspjela. I drugi hitac opali. Mary-Lou osjeti snažan udarac u desnu nogu i padne u travu. Nije bila ozlijeđena. Metak joj je otrgnuo petu s cipele. Prije no što se uspjela dignuti na noge, Jones je već stajao kraj nje.

Bandit je rukom uhvati za ramena i podigne je, a zatim joj opali snažan šamar.

— Ne volim kada se moje zapovijedi ne slušaju — ljutito će bandit.

Mary-Lou se borila poput mačke, ali njen napor je bio uzaludan. Jones ju je vukao do kočije. Nije osjećala samo strah prema Jonesu i njegovu ortaku, nego i odvratnost.

* * *

U to je vrijeme čovjek po imenu John Morgan pet stotina ki-

lometara daleko u Koloradu imao druge brige.

John Morgan imao je velike planove. Želio je postati kralj stočara Kolorada, ali do toga je još dalek, trnovit put. John Morgan bio je prvi Amerikanac koji je otjerao prvo stado dugih rogova na plodne pašnjake u podnožju Rocky Mountainsa* i tamo se počeo baviti stočarstvom.

* Rocky Mountains — Stjenjak (op. ur.)

Bilo je to sada još malo stado, ali se povećavalo jer su se prve krave već otelile. Za nekoliko godina bit će veliko kao što su stada na pašnjacima Teksasa, planirao je John Morgan.

U početku je imao samo dva kauboja Shortyja i Brazosa, zatim starog kuhara, iskusna lovca i izviđača Leroya Spadea, koji je Kolorado poznavao kao svoj džep. Spade mu je pomogao da unaprijedi ranč.

John Morgan i njegovi ljudi radili su naporno. Prve staje već su završene, kuća je sve više rasla. U njoj se već moglo stanovati, ali još nije bila onakva kakvom ju je John Morgan zamislio. Ranč se zvao Skull.

Goveda su bila dragocjena u dalekom Koloradu. Rudari, pustolovi i poslovni ljudi sve su više tražili svježe meso. Uzgoj goveda nije ih zanimao. Željeli su govedinu samo za jelo. Ljudi s ranča Skull često su se borili protiv kradljivaca stoke. Tako su se rodila i neprijateljstva.

Najveći neprijatelj Johna Morgana bio je Cole Younger, vlasnik rudnika u Golden Cityju, južno od ranča Skull. Youngeru je uspjelo, uz pomoć još nekoliko momaka, da Golden City u pravom smislu riječi

podredi. Imao je svoje prste u svim poslovima. Bez njega se ništa nije odvijalo u gradu. John Morgan jedini se do sada usudio suprotstaviti Coleu Youngeru, pa su postali protivnici.

V

Johnu Morganu nije bilo teško raditi bilo što. Znao je da samo radom može nešto postići. John Morgan je bojio prozore na kući, kad je začuo Skortyjeve glas:

— Gazda, gazda — vikao je uzbuđeno. — Dolazi nam posjetilac!

John Morgan mirno se okrene prema kauboju.

— Posjetilac?

— Iz Golden Cityja — odgovori krivonogi kauboju.

John Morgan nije imao prijatelja u Golden Cityju, gradu u kojem je vladao Cole Younger. Zbog toga je odmah pomislio da posjet neće donijeti ništa dobrog.

— Tko to dolazi? — još jednom ošto upita.

— Cass Willard!

Cass Willard bio je desna ruka Colea Youngera. U jednom okršaju Leroy mu je razmrskao oba ramena puščanim mecima pa je Willard sada bio kao otrovnica bez zubi.

John Morgan odmah odloži lonac s bojom i skoči s ljestava. U tren oka opase pojas s revolverom koji je za vrijeme ličenja objesio na donju prečku ljestava.

— Gdje su te hulje? — upita Shortyja.

Odgovor kauboja ga iznenadi.

— Samo je jedan momak ov-

dje. Samo Cass Willard.

— Sam?

— Sam! Hej, gazda, razumijete li vi to? Taj je momak invalid. Kako se usudi pojaviti u našoj dolini? Sada je oko pola kilometra odavde. Ubrzo će stići do nas.

John Morgan bio je svjestan da njegovo carstvo još stoji na klimavim nogama. Dolina je bila vrlo velika i do nje je bilo više prilaza. Uskoro ih više neće moći sve nadgledati.

Ubrzo zatim dojahao je Cass Willard, nekadašnji revolveraš a sada invalid koji vjerojatno neće više nikada moći držati kolt u ruci. Johnu Morganu nije bilo žao tog bandita.

Vitak, svijetlih očiju, zaustavi konja tik ispred Johna Morgana. Bez pozdrava odmah počne:

— Želim s vama razgovarati, Morgane.

John Morgan kimne.

— Gospodin Younger je razmišljao i zaključio da će uzgoj goveda biti koristan u ovom kraju.

— Pametno — odgovori posprdno John Morgan. Već je slutio što će dalje reći.

— Gospodin Younger je još nešto razmislio — nastavi Willard. — Prva ponuda vama nije bila baš povoljna i spreman je na drugu.

John Morgan se suzdržano smješкао. Prva ponuda Youngera bila je kratka i glasila je da kralj Golden Cityja želi bez naknade sva goveda. A njegova druga ponuda vjerojatno neće biti mnogo bolja.

Cass Willard se potrudio da to bude iznenađenje.

— Gospodin Younger je spreman da vam plati za goveda i

ovu zgradu trideset tisuća dolara — reče on Morganu.

Trideset tisuća dolara! To je bila sasvim prihvatljiva svota koja je gotovo odgovarala stvarnoj vrijednosti ranča Skull i svega ostaloga. John Morgan je bio zaista iznenađen što se najednom pokazalo da je Younger ozbiljan poslovan čovjek. Ali nije odmah povjerovao da kralj Golden Cityja zaista ozbiljno misli. A i ako...

John Morgan reče:

— Sto tisuća dolara...

Cass Willard puhne kroz nos.

— Čovječe, nemojte pretjerivati! Za sto tisuća dolara... Nikome neću prodati ranč! A što se tiče vašeg gospodina Youngera, ne bih mu prodao ranč ni za milijun dolara.

Shorty, na čijem se licu vidjelo iznenađenje kada je njegov gazda spomenuo sto tisuća dolara, ponovo se nasmiješio.

— To je pravi odgovor, gazda — reče Shorty. — Ljudi poput Youngera ne mogu od nas za milijun dobiti ni volovski rep.

Cass Willard napući usnice.

— Je li to vaša posljednja riječ, Morgane?

— Posljednja!

— To ćete još požaliti! — ljutito će Willard.

John Morgan se samo smješкао.

— Savjetujem vam da na mom ranču ne prijetite, momče!

Cass Willard je uvidio da dalji razgovor nema smisla. Oholo okrene konja i odjaše.

John Morgan dugo je za njim gledao. Znao je dobro da će se momak još vratiti, ako ne on onda drugi ljudi Colea Youngera.

— Mi se unatoč tome nećemo pokoriti, zar ne? — pokušavao ga je Shorty razvedriti.

— Nećemo, Shorty, sigurno da nećemo dopustiti da nas pokori.

Rijetko kada je u svom životu tako ozbiljno mislio.

* * *

Poput nemirne životinje zatvorene u kavez Cole Younger koračao je po svom uredu. Snažan i jak, crvena lica, nalikovao je na lava. Čak mu je i glas bio sličan lavovskoj rici.

— Dakle, momak je zaista odbio da proda svoj dugorogi cirkus za trideset tisuća dolara! — rekao je ogorčeno.

Cass Willard potvrdi.

— Vama ni za milijun, rekao je.

Younger začuđeno stane.

— Zar je zaista tako rekao? — zaurla Younger.

— Da, baš je tako rekao.

Cole Younger je psovao i bjesnio, lupajući šakom o stol tako snažno da se prevrnula tintarnica i plava se tekućina razlila po papirima. Taga je nespretnost još više razljutila.

— To više ne može tako dalje!

— urlao je iz sveg glasa. — Taj čovjek... on... on će me uništiti! Ovi gadovi u Golden Cityju već mi se smiju iza leđa. Ljudi gube poštovanje prema meni. I sve to zbog Johna Morgana! On mora otići, inače će i ostali pokušati slijediti njegov primjer, a tada... — Younger načini kretnju glavom kao da želi nešto smrviti.

— Kako to tamo u dolini izgleda? — upita Willarda.

— Prilaz u dolinu nije suviše težak. Ali kuća sama — on fuć-

ne – dobra zgradurina a svuda oko nje brisani prostor. Mogli bismo imati sreće, ali mogli bismo i stradati, pogotovo od onog momka koji me načinio invalidom.

– Ne smiju nas poraziti, do đavola! Cijeli Golden City bi se smijao. A smijeh može ponekad biti pogubniji od metka. Već smo se jednom osramotili kada su nas ovdje u uredu napali Morgan i njegovi prijatelji. Ako se to ponovi...

Cass Willard ispije u jednom gutljaju viski.

– Ne smijemo izgubiti živce, šefe – reče mirno. – Vi znate da sam ja poslao pismo svom starom prijatelju Chetu Quadeu. Ako Quade primi pismo i zaista dođe ovamo, sve će biti sređeno. Chet Quade je najbolji strijelac između Missourija i Kalifornije.

– Ah – podrugljivo se nasmije Cole Younger. – A ja sam uvijek mislio da si ti najbolji strijelac Zapada.

Willard ljutito pogleda u svoju desnu ruku. Micao je prstima i odmah osjeti snažnu bol u ramenu. Tog trenutka u njegovim se vodnjikavim očima pojavi mržnja i počne se tresti cijelim tijelom. Teškom se mukom pokušao sabrati i to mu je uspjelo.

– Bio sam dobar strijelac, jedan od najboljih! Ali Chet Quade... Prema njemu sam bio obični početnik. Quade može pogoditi krilo muhe u zraku. Kada samo dohvati onog Morgana...

– Morgan je brz, to znamo ti i ja vrlo dobro, Willarde!

Willard nadmeno odmahne rukom.

– Dobro, priznajem. Morgan

je dobar, ali prema Chetu Quadeu samo prosječan. Možete mi vjerovati, šefe. Ako Quade uhvati Morgana, on je gotov. A zatim... – Cassa Willarda ponovo obuzme bijes. – A tada ću tog pasjeg sina ja dokrajčiti. Ne smije ni Sadea ubiti – njega ću sasjeci u komadiće. I to polagano, sasvim polagano. Neka počne od ramena, tada će on...

– Prestani već jednom – grubo ga prekine Cole Younger. – Ne mogu više slušati tvoje jadikovke zbog ramena. Reci mi radije kakvi su izgledi da dođe taj Chet Quade?

Willard se smiri.

– Potpuno sam siguran da će se u najskorije vrijeme pojaviti ovdje u Golden Cityju.

VI

Poštanska kočija ponovo je bila u pokretu. Oba bandita sjedila su na boku, a Mary-Lou je bila unutra. Da je mogla, otvorila bi vrata i skočila napolje. Jones se pobrinuo da joj sveže ruke na leđa i tako ju je svezao za klupu da se jedva micala.

Sati su prolazili.

Na obzorju se rađao dan. Prolazili su kroz preriju. Banditima se očito vrlo žurilo da se što više udalje od mjesta zločina. Nemilosrdno su bičem tjeroali konje. Bili su okrutni prema životinjama isto kao i prema ljudima.

Mary-Lou nije znala kamo je voze. Izgubila je potpuno orijentaciju, a osim toga nije poznavala taj kraj. Činilo joj se da se krajolik nije nimalo mijenjao, da je neprestano isti. Trava, ponekad po koji grm ili drvo i mnogo prašine.

Napokon banditi zaustave

kočiju. Jones priđe i odveže Mary-Lou s klupe, ali uže kojim su joj bile svezane ruke ne odriješi.

— Odmor, lutka — reče Jones. — Možeš malo protegnuti noge.

Mary-Lou bez riječi siđe.

Kočija se zaustavila u nekoj maloj udolini. Trava prerije nije bila smeđa i osušena, nego svjež i zelena. Malo podalje bilo je nekoliko stabala oko kojih je lepršalo jato ptičica. Tu je tekao i potočić žućkaste boje.

Mary-Lou je odmah shvatila zašto su se banditi zaustavili ovdje. Konji nisu mogli dalje. Bili su okupani znojem, a slabine su im drhtale. Odvezali su ih i pustili da se napiju.

Mary-Lou je također bila žedna. Grlo joj je bilo suho poput pijeska u pustinji. Već satima nije ništa pila. Ona priđe rubu potoka, klekne i sagne se do razine vode. Voda bijaše topla, ali joj je prijala. Upravo je osjećala kako joj se vraća snaga. Kad se podigla i okrenula, osjetila je kako je crnobrađi promatra. Njegov je pogled klizio preko njena tijela, a oči su mu najednom požudno zasjale. Taj ju je pogled uplašio. Žurno se uputila prema kočiji gdje se htjela zakloniti. Momak je zaustavi, a kako su joj ruke bile svezane nije se mogla braniti.

— Polako, samo polako, zar nisi gladna? — upita je crnobrađi.

Mary-Lou odmahne glavom.

— Ali moraš nešto pojesti, jer ćeš inače smršaviti. A to bi... — ponovo požudno pogleda njeno tijelo — ... to bi bila šteta.

Za to vrijeme Jones je zapalio vatru i pripremao nešto za jelo.

Crnobrađi je tjerao Mary-Lou prema vatri.

Kad je večera bila gotova, banditi su Mary-Lou oslobodili ruke i prisilili ju da jede. Jela je protiv volje. Zaista nije bila gladna, a osim toga jelo je bilo neukusno. Sušeno meso bilo je tvrdo poput donja i bez okusa. Jedino joj je prijala kava.

Obojica momaka jela su s tekom. Očito su bili navikli na tu vrstu hrane. Mljackali su jezikom poput životinja.

Kada su pojeli, crnobrađi se bez ustezanja podrignuo i obri-so masne prste u kožnu bluzu. On pogleda u Mary-Lou. U nje-govu pogledu ona ponovo osjeti požudu. On se nasmiješi i poku-ša je uhvatiti za ruku. Mary-Lou skoči i pokuša pobjeći, ali momak je bio brži. Zgrabi je za potkoljenicu i povuče. Djevojka izgubi ravnotežu i padne na lice.

U tren oka crnobrađi skoči na nju i okrene je na leđa. Mary-Lou se očajnički branila, lamatajući nogama po zraku i pokušavajući se po svaku cijenu osloboditi.

— Nemoj se praviti — vikao je na nju crnobrađi.

— Pustite me! — bespomoćno je vikala Mary-Lou.

— Da te pustim? — promuklo se smijao crnobrađi. — Ali ne zaboga, lutkice! Što misliš, zašto smo te povel i sa sobom?

Mary-Lou pokušavala se svim silama osloboditi tog odvratnog čovjeka, ali on je bio jak poput medvjeda. Jednim koljenom joj je pritisnuo rame, tako da je ležala na zemlji kao prikovana. Mary-Lou mu pljune u lice. Šakama ju je udarao po licu.

— Već ću te pripitomiti, bešti-
jo! — ljutito je vikao.

Jones je stajao i promatrao taj nemio prizor. Mary-Lou je znala da je besmisleno da ga zamoli za pomoć. Jones nije bio nimalo bolji od svog ortaka. Njegovo je zlobno smješkanje više govorilo od riječi. On neće učiniti ni jedan pokret da spriječi ortaka u namjeri.

Ovaj je bio sasvim opsjednut srdžbom i požudom. Strgne joj desnom rukom haljinu. Zatvorila je oči i zaželjela da se onesvjesti.

Mary-Lou odjednom začu neki muški glas.

— Stani! — začula je oštar glas.

Čovjek je to izgovorio gotovo mirno, ali se u glasu osjećala odlučnost.

Mary-Lou ponovo otvori oči i pogleda čovjeka koji se tako nenadano pojavio. Bio je udaljen od nje oko deset metara i stajao je pokraj kočije, gotovo nemarno, kao nezainteresirani promatrač događaja. Bilo mu je oko trideset godina, smiona, gotovo drska lica. Njegova tamna čvrsta kosa bila je valovita. Oko usta mu se urezala crta gorčine. Vjerojatno je taj čovjek mnogo toga vidio i doživio.

Crnobradi i Jones bijahu zatečeni iznenadnom pojavom neznanca.

Jonesova se ruka grčila i trzala i bio je spreman da svakog časa povuče revolver. I crnobradi je bio zatečen. On ostavi Mary-Lou, napola se dižući sa zemlje i vrebajući stranca.

U tom času Mary-Lou je uočila šansu. Željela se dići sa zemlje i zbaciti taj odurni teret koji ju je pritiskivao, ali to joj još nije

uspijevalo. Koljeno momka još je pritiskivalo njeno rame.

Neznanac je opazio njene uzaludne pokušaje i nabrao čelo.

— Zar imaš kukuruz u ušima, ušljivko? — reče gotovo mirno.

— Rekao sam ti da prestaneš dosađivati dami.

Crnobradi izmijeni brzi pogled sa svojim ortakom. Ovaj mu samo kimne. Licem mu prijede zlurad osmijeh.

— Nestani! Nestani što te brže noge nose, inače...

— Inače? — upita neznanac i dalje se držeći nehajno.

— Ovo ovdje! — zaurla Jones i potegne desnicom revolver iz korica.

Nije samo on potegao revolver, istovremeno ga brzo poput munje izvuče i crnobradi, ali ne dovoljno brzo. Neznanceve nehajnosti nestade u trenu. Pokret ruke kojom je povukao revolver iz korica nije se mogao pratiti okom. Kao nekom čarolijom revolver mu se stvorio u ruci i gotovo istog časa iz cijevi sukne plamen prema Jonesu. Bandit još nije ni uspio izvući svoj revolver iz korica kad ga je metak pogodio i on padne na zemlju kao pokošen. Lice mu se iznenadeno zgrčilo i on se beživotno otkotrljao u stranu.

Ne obraćajući više pažnju na Jonesa, neznanac se munjevito okrene prema crnobradom i opali dvaput zaredom. Crnobradi nije stigao potegnuti obarač iako je već izvukao revolver. Neznačev metak zabio mu se u prsa i on beživotno padne preko Mary-Lou.

Neznanac skoči k njoj i oslobodi je tereta mrtvacu.

— Kako ste, gospodice? Je li

sada sve u redu? – upita je neznanać sa smiješkom.

* * *

– Ne znam kako da vam se zahvalim, gospodine...

– Quade – reče neznanać.

– Chet Quade.

Mary-Lou kimne.

– Još jednom gospodine Quade, ja sam vam neizmjerio zahvalna. Ova dva razbojnika... htjeli su me...

– Zaboravite. Prošlo je i nemojte više o tome misliti.

To je bio dobar savjet, ali se Mary-Lou nije odmah mogla oporaviti. Sve joj je još bilo svježe pred očima. Zacijelo će se još dugo toga sjećati. Haljina joj je bila razderana na prsima. Mnogo je više otkrivala no što se to pristoji u strančevoj prisutnosti. Chet Quade očito se trudio da se vlada kao gospodin, ali bio je ipak samo muškarac. Bilo mu je teško odvratiti pogled od njenih prsiju. Zbunjeno je potezala razderanu haljinu kako bi što bolje pokrila golotinju.

Chet Quade se smješkao.

– Dodite, gospodice. Uzet ćemo ovim huljama sve što im ne pripada.

On se okrene i sagne prema crnobradom koji je nepokretno ležao u travi. Pretraži mu džepove i uzme svežanj novčanica i dragocjenosti koje je opljačkao putnicima.

Mary-Lou nije imala snage da slijedi njegov primjer. Prišla je mrtvom Jonesu, ali samo je nijemo gledala dolje na njega. Znala je da može učiniti isto što i Chet Quade, ali je osjećala neku odbojnost da dotakne mrtvaca i uzme mu plijen.

Činilo se kao da je to Chet Quade razumio.

– Ostavite, to ne može svatko – reče on mirno.

Zatim on to obavi.

– Znate li vi tko su ova dva čovjeka? – upita ga Mary-Lou kada se ponovo uspravio.

– Banditi, običan ološ. Njihova imena... – on slegne ramenima. – Nije važno kako se zovu. Ima mnogo takvih.

– Odakle... Mislim, kako ste se vi pojavili tako...

– Mislite kako sam ih pronašao?

– Da.

– Oh – smješkao se Chet Quade. – To je lako objasniti. Slučajno sam prolazio St. Jamesom. Tamo sam čuo da je jedna skupina putnika pošla na put nekom sumnjivom poštanskom kočijom. Zemlja je suha i kočija ostavlja tragove. Naišao sam na kolibu i tamo vidio što se dogodilo. Bilo je teško pratiti tragove kola po noći, ali kako vidite... No, čini se da sam stigao pravovremeno.

– Da, stigli ste pravovremeno – reče Mary-Lou uzdahnuvši.

Nekoliko trenutaka promatrala ga, a zatim ga upita:

– Kako to da se svi vi za to brinuli? Jeste li možda šerif?

– Ja, šerif? – smiješak se gotovo sledi na suncem opaljenom licu Cheta Quadea. – Ne, ja nisam šerif.

– Da, ali zbog čega ste ipak krenuli u potragu? Vi niste ionako nikoga od tih ljudi poznavali, a također ni mene.

Chet Quade se i dalje smješkao.

– Ali sada vas poznajem –

reče. — A to je dovoljan razlog, zar ne?

Mary-Lou nije znala što da na to odgovori, ali je opazila da on želi izbjeći njeno pitanje. Činilo se da nerado govori o sebi i svojim namjerama, kao da se boji da ne kaže nešto što se drugog ne tiče. Ona je vidjela da je njegovo lice, iako simpatično, u stvari bilo vrlo zatvoreno i nekako tajanstveno. Najednom joj se on učini kao lice u mutnom ogledalu u kojem su se mogli vidjeti samo obrisi. Da, teško je bilo odrediti kakav je to u stvari čovjek. U jednom trenutku osjećala je da je privlačni, a već u drugom bio joj je odbojan. Ona prestane razmišljati o njemu. Privlačnost... odbojnost! Kakvih li glupih misli! Taj je čovjek ionako za nju bio samo stranac. Spasio ju je iz strašnog položaja i za to mu je zahvalna, a sve ostalo nije važno.

Chet Quade upravo je ponovo vezao šesteropreg. Kada je kočija bila spremna, otvori vrata i nakloni se poput pravog džentlmena.

— Kad bi se dama željela popeti...

Podrugljivi smiještak svakako je pridonio da je ta gesta izgubila nešto na svojoj ozbiljnosti.

Mary-Lou se popne u kočiju...

VII

Vožnja do kolibe trajala je gotovo dvostruko duže nego vožnja od kolibe. Chet Quade je znao da mora štedjeti umorne i iscrpljene konje. Svog jahaćeg konja privezao je odostraga za kočiju.

Mary-Lou je najprije sjedila unutra u kočiji, ali se nakon nekog vremena popela na kočijaško sjedalo uz Cheta Quadea.

Zašto je to učinila, nije ni sama znala. Isprva je samu sebe uvjerila da je sjela uz njega samo zato što joj je u kočiji bilo samoj dosadno. Ako je željela biti sasvim iskrena prema sebi, morala je priznati da su to bili sasvim drugi razlozi. Njen ju je spasilac zanimao kao osoba i to ne samo stoga što ju je spasio iz kandža zlikovaca. Željela je nešto поближе saznati o njemu. A ni Chetu Quadeu nije bilo ni malo krivo što je ona sjela kraj njega.

Mary-Lou je na žalost ustanovila da njen spasilac nije suviše razgovorljiv, a naročito da ne želi mnogo pričati o sebi. Ali to je zapravo i očekivala.

— Što bi vam mogao pričati o sebi, gospodice Morgan? Živim i nastojat ću i dalje ostati u životu. Mnogo se više i nema što reći.

— To ne zvuči suviše veselo — reče Mary-Lou i podigne obrve.

— Ali ni sam život nije suviše veseo. Kao prvo zato što to nisu ni sami ljudi. Danas ste se i sami mogli u to uvjeriti.

— Ali nisu svi ljudi takvi kao ona dva zlikovca.

— Nisu. To nisam ni htio reći, ali većina ih je takvih da je najbolje da im okrenete leđa. Ipak, pri tom morate pripaziti da vam netko ne puca u njih.

— Zbog toga ste postali osamljeni vuk, kao što se to kaže ovdje na Zapadu?

— Zar to jesam?

— Mislim da jeste — potvrdi Mary-Lou.

Chet Quade slegne ramenima.

— Možda imate pravo. Možda je to zato što vjerujem jednom jedinom čovjeku na svijetu samome sebi!

Da je to netko drugi rekao, vjerojatno bi Mary-Lou pomislila da je to pretjerano, ali iz njegovih usta to je zvučalo nekako prirodno.

— Kako to da ste postali takvim, gospodine Quade? Mislim takvim usamljenim vukom?

— Uvijek sam zapravo bio takav — odgovori on slegnuvši ramenima, već kao mali dječak. Moj je otac bio pustolov i skitnica. Uvijek kada je bio pripit tukao je mene i moju braću. Tukao je i moju majku i nazivao je prokletom mješankom.

— Mješankom? — začuđeno upita Mary-Lou.

— U mojim žilama teče krv Komanča. Zar se to ne vidi, gospodice Morgan?

Mary-Lou ga pogleda bez sustezanja. Stvarno, njegova je koža prelazila malo u žućkastu boju, a i oči su mu bile malo indijanske. Ali ona to ne bi opazila da on to sam nije rekao.

— I zbog toga...

— Sa četrnaest godina pobjegao sam od kuće. Od tada se sam probijam kroz život.

— Uz pomoć revolvera — dodade Mary-Lou.

Tek što je to izgovorila već je požalila. Chetove oči se bijesno suze. Sada se zaista moglo opaziti da u njegovim žilama teče vrela krv prerijskog Indijanca.

— Oprostite — brzo reče Mary-Lou. — Zaista vas nisam htjela uvrijediti.

On se već ponovo smijao.

— Mene se tako brzo ne može uvrijediti — reče on.

Ali Mary-Lou je znala da to nije točno. Njene su ga riječi pogodile, u to nije bilo sumnje.

— Osim toga, u tome ima istine — nastavi Quade. — Sada sam na primjer na putu za Kolorado da nekom čovjeku, imenom Cole Younger, pomognem pokoriti nekoliko obijesnih momaka. Zadovoljni?

— Ja sam se ispričala — reče Mary-Lou. — Zadovoljni?

On nijemo potvrdi.

Neko su vrijeme šutjeli, ali zatim Mary-Lou prekine šutnju.

— Kakva slučajnost — reče ona zamišljeno.

— Molim?

— Mislim, da upravo putujete u Kolorado.

Chet Quade se nasmije. Smijeh je zvučao gotovo veselo.

— Stvarno se može reći da je to slučajnost. Kako bi bilo da i vi meni počnete pričati o sebi? Do sada znam da se zovete Mary-Lou Morgan i da prilično lakomisleno putujete kroz zemlju čije opasnosti još niste stvarno upoznali.

U tome mu je Mary-Lou morala priznati da ima pravo. Povjerenje s kojim je pristala da pođe s tim zlikovcem Jonesom gotovo je zlo završilo. Pričala mu je o sebi da je kći nekadašnjeg majora Johna Morgana koji je, nakon što mu je bila razorena farma pamuka u Alabami, počeo uzgajati goveda u nekoj dolini u Koloradu. Dalje mu je pričala da su joj umrli djed i baka, kod kojih je živjela u Alabami.

— I tako sam se uputila ocu — rekla je na kraju.

Chet Quade kimne.

— Gdje je ta dolina u kojoj je vaš otac počeo uzgajati goveda?

Mary-Lou malo se nesigurno nasmije.

— Ne znam sasvim točno. Svakako negdje na podnožju West Elk Mountaina. U pismu koje sam primila od oca nije bilo točno opisano.

Quade je malo začuđeno pogleda.

— Dakle, to znači da vaš otac ništa ne zna o vašem dolasku?

— Još ne zna — odgovori Mary-Lou.

Quade mahne glavom.

— To je ludo, sasvim ludo. Jedna djevojka putuje sama iz Alabame do Kolorada. I to sve na dobru sreću! Dakle, zaista moram reći...

Mary-Lou nije znala da li je tim riječima htio izraziti porugu ili je to bila pohvala.

Chet Quade je oslobodio zatočenike iz kolibe i odvezao ih do Dodge Cityja.

Bilo ih je devetoro kada su s ona dva razbojnika krenuli iz St. Jamesa. Sada ih je bilo samo šestoro. Crawley i Gatsby poginuli su od metaka bandita. I Bullok je prošlu noć podlegao ranama. Sva trojica bijahu pokopana u tišini kauraške prerije.

Bila je noć kada je kočija stigla u stočarski grad na rijeci Arkansas. Dodge City je spavao, pa su i svjetla u mnogobrojnim zabavištima bila ugašena. Ponešto živosti bilo je samo na istoku grada. Tamo su kauboji iz Teksasa čuvali svoja stada koja su čekala u velikim koralima da ih se otpremi na Istok.

Glavna ulica Dodge Cityja bi-

la je sasvim tiha, dok je njome prolazila kočija. Prašina je prigušivala buku kotača i topot konja.

Dugo je Chet Quade sjedio na kočijaškom mjestu. Jedva da je nešto odspavao u posljednjih četrdeset i osam sati i bio je umoran kao pas. Jedva je držao oči otvorene, dok je tražio kuću šerifa. Tek u posljednjem trenutku opazio je natpis na kući okruženoj sa dva saluna.

Quade zaustavi kočiju i siđe. Zatim pride vratima s desne strane kočije i otvori ih.

— Probudite se, svi! Stigli smo! — poviče onima u kočiji.

Njegov ih povik jedva probudi. U kočiji su svi spavali. Jedan od putnika čak je glasno hrkao. Ljudi su se polagano budili.

— Što... što se dogodilo? — upitali su sneno.

— Stigli smo — ponovi Quade. — Zaustavio sam kočiju ispred šerifova ureda. Možete ispričati čuvaru zakona što se dogodilo, a ja idem.

Te riječi izazvale su proteste putnika.

— Pričekajte, gospodine! Ne možete tek tako jednostavno...

Coleman, zastupnik osiguranja bio je prvi koji je izašao iz kočije. Za njim je odmah pošla Mary-Lou. Djevojka mu pride.

— Zar vi želite otići, gospodine Quade?

Tuga u glasu Mary-Lou gane Quadea. Vidio je razočaranje na njenu licu, okruženom crnom kosom a u njenim pravim očima prijekor.

— Mislim da će biti bolje...

— Zašto?

Chet Quade se gorko nasmije.

— Ljudi poput mene nisu baš

dobrodošli kod šerifa. Zbog toga ću radije...

Coleman je čuo njihov razgovor.

— To uopće nije važno, gospodine Quade — reče on glasno. — Htio bih vidjeti tog šerifa koji bi čovjeku kao što ste vi nešto prigovorili. Ono što ste vi za nas učinili... vi ste heroj, čovječe! Vi zaslužujete nagradu. Zar možda netko drugačije misli?

Coleman pogleda ostale putnike koji su ga okružili.

Svi potvrde jednoglasno.

— No, dakle — zadovoljno reče Coleman.

Zatim se uputi prema šerifovoj kući i zastade na verandi. Snažno je šakama lupao na vrata.

Chet Quade je oklijevao. Znao je da bi za njega bilo mnogo bolje da se vine u sedlo i odjaše. Ali tu su bile velike plave oči djevojke, plave i duboke kao bistro jezero u Rocky Mountainu. I tako je ostao.

U kući se nešto pomakne. Kroz drvene kapke na prozoru titralo je svjetlo. Neki prodoran glas raspitivao se što se to dogodilo.

— Napad! Ubojstvo! — vikao je Coleman.

Nekoliko trenutaka kasnije otvore se vrata šerifova ureda i pojave se dva čovjeka. Vidjelo se na njima da su se obukli u žurbi. Jednom je još košulja napola visjela iz hlaća. Ali obojica su već prikopčala opasače s revolverima, a na prsima im se sjala šerifska zvijezda. Bili su to šerif i njegov pomoćnik.

— Napad? Gdje? Kada?

Pitanja su pljuštala poput ki-

še. Obojica su bila spretna i snalažljiva. Takvi su i morali biti, jer u gradu divljem poput Dodge Cityja odlučnost i brzina bili su potrebni čuvarima zakona koji su se ovdje željeli održati.

Chet Quade odahne. Nekoliko puta šerif i njegov pomoćnik površno ga pogledaju, ali u tim pogledima nije bilo neprijateljstva. Zatim mu pride šerifov pomoćnik.

— Tako, vi ste dakle čovjek koji je smaknuo oba zlikovca...

Dalje nije više ništa rekao. Oči mu se najednom rašire i on brзом kretnjom izvuče revolver ali se Chet Quade nije iznenadio. Pretekne pomoćnika šerifa i također potegne revolver, a drugom rukom uhvati i odmakne njegov.

— Oprez, Les! — poviče šerif.

— Ovaj momak ima na savjesti Matthewa Friska!

Pomoćnik šerifa bio je brz. Čim je čuo upozorenje svog pretpostavljenog, brzo se sklonio iza jednog putnika i uperio revolver u Cheta Quadea.

— Do đavola, Quade!

Chet Quade još je rukom držao revolversku cijev šerifova pomoćnika. Zatim snažno odgurne čuvara zakona prema njegovom pretpostavljenom. Ovaj kao udaren maljem poleti i udari u šerifa i jednog putnika koji je nedaleko stajao. Sva trojica padnu na zemlju. Chet Quade skoči prema njemu jednim skokom poput pantere.

Šerif je nezgodno pao i glavom udario o rub verande. Ležao je bez svijesti i bio nesposoban za dalju borbu. Njegov pomoćnik brзом kretnjom povuče ispred sebe putnika koji je

napola ležao na njemu i podig-
ne revolver.

Chet Quade desnom nogom
udari šerifova pomoćnika ispod
pazuha. On ispusti revolver koji
u velikom luku odleti na veran-
du. Chet Quade ljutito pogleda
dolje na pomoćnika i uperi u
njega revolver. Pomoćnikovo se
lice zgrči. To se moglo opaziti,
jer je bilo obasjano svjetlošću
koja je prodirala iz kuće.

— U redu, ubojico — reče po-
moćnik s mržnjom u glasu. —
Pobijedio si. Dakle, ubij me već
jednom. Tebi ionako nije važno
da li ćeš ubiti jednog čovjeka vi-
še ili manje.

Chet Quade bio je svjestan da
ga promatraju sa svih strana,
Mary-Lou Morgan, Coleman i
ostali putnici iz kočije. Svi su
naokolo stajali skamenjeni od
straha. Nitko od njih ne reče ni
riječi. On se sretne s pogledom
djevojke, a izraz njenih očiju
pogodi ga poput noža.

— No, ubojico, što još čekaš?
— doprle su mu do ušiju riječi
šerifova pomoćnika. — Učini
napokon ono što moraš.

Čovjek se podbočio na lakto-
ve. Znao je da nema šanse, ali
njegovo lice nije odavalo ni naj-
manje straha.

Brzom kretnjom Chet Quade
se nagne naprijed i revolver-
skom cijevi udari čuvara zako-
na po glavi. Ovaj zastenje i pad-
ne natrag.

Chet Quade se okrene i po-
gleda naokolo ljude koje je spa-
sio. Svi su šutjeli. On potraži
djevočin pogled, ali ona obori
glavu. Quade se umorno nasmi-
ješi.

— Rekao sam vam da je za
mene bolje da se ovdje ne po-
javljujem — reče on tiho.

Zatim se uputi prema svom
konju, odriješi uzde koje su bile
svezane za kočiju, vine se u sed-
lo i odjaše u noćnu tamu koja
je obavijala Dodge City.

VIII

Šerif se prvi osvijestio. Digao
se teturajući i rukom opipao
glavu. Usnama mu prijeđe
psovka kada je otkrio da su mu
prsti krvavi. Zatim se okrene
prema svom pomoćniku i nje-
gove psovke postadoše još gla-
snije.

— Ona hulja ga je ubila! —
Ljutitim pogledom obuhvati
stanovnike grada koji su se u
međuvremenu sakupili i nasti-
vi: — I svi ste vi mirno ovdje
stajali...

— Ali on ga nije ubio — reče
Coleman. — A ako mene pitate,
ja ću vam reći da on nije hu-
lja!

— Nije ga ubio?

Šerif se sagne do pomoćnika
i podigne mu kapak. Činilo se
da je bio iznenađen kada je
ustanovio da čovjek zaista nije
mrtav.

Nekoliko trenutaka poslije
pomoćnik se pomakne i osvije-
sti.

— Je li taj gad otišao? — bilo
je njegovo prvo pitanje.

— Otišao je.

Pomoćnik se s mukom ošovi
na noge uz pomoć svog pretpo-
stavljenog.

— Moramo poći za njim —
proštenje pomoćnik, a zatim
nastavi: — Momak me bacio na
zemlju kao stoku za klanje.

— Budite sretni da vas nije
ustrijelio — reče suho Coleman.

Šerif ga bijesno pogleda.

— Poći za njim usred noći ne-
ma smisla — reče šerif pomoć-

niku. — Ima tisuću rupa u koje se može sakriti. Osim toga, momak je opasan kao malo tko drugi.

Mary-Lou istupi naprijed.

— Koga je on to ubio? — upita ona tiho.

— A koga nije? — odvrati šerif.

— Mene, na primjer — odgovori Mary-Lou. — A ni ove ljude... — pokaže na suputnike. — Naprotiv, oslobodio nas je od dva opasna razbojnika.

— 'Da — odgovori šerif — to ste rekli, što me jako čudi. Momci poput njega...

On prekine. Ljudi su se sve više skupljali. Šerif ljutito mahne rukom.

— Vratite se natrag u krevet — ljutio se. — Vi ste hrkali kada se ovdje tuklo, sada se možete vratiti na spavanje.

Gradani se nekoliko koraka odmaknu. Vidjelo se da šerif uživa ugled u gradu.

— A vi — šerif se obrati putnicima — dodite u moj ured da mi objasnite neke pojedinosti.

Ljutito se okrene i vrati u kuću. Slijedili su ga pomoćnik i putnici iz kočije.

* * *

Šerif je načinio opširan zapisnik.

— Dobro — reče on. — Svi ste vi dobili natrag vaše opljačkane dragocjenosti, a za kočiju ćemo se mi pobrinuti i obavijestiti rodbinu ubijenih. Mogu zamisliti da ste nakon svih tih uzbuđenja umorni. Ako znate gdje da se smjestite... mislim da je najbolje da pokucate na vrata hotela Dodge House tamo još ima mjesta.

Putnici napuste šerifov ured.

Jedino je Mary-Lou još ostala.

— A vi, gospodice? — upitno je pogleda šerif. — Što još mogu za vas učiniti?

— Htjela sam vas nešto upitati, šerife.

— Da?

— Onaj Chet Quade — reče Mary-Lou. — Kakav je to čovjek?

Šerif se pogladi po nosu i pogleda je prodorno.

— Oprostite, gospodice... zar vam se taj momak sviđa?

Mary-Lou ne odgovori izravno na to pitanje.

— On mi je spasio život, — a vi ste rekli da je on ubojica. Ja... ja to ne mogu povjerovati, razumijete li?

Šerif zapucketa prstima.

— Donesi našu dokumentaciju, Les — naredi pomoćniku.

Pomoćnik, koji je stajao pokraj pisaćeg stola, dohvati iz ormara debeli omot papira. Šerif uzme omot i počne po njemu listati.

Mary-Lou je brzo shvatila što je među tim papirima. To su bile tjeralice!

— Aha, evo je — reče nakon kratkog vremena šerif.

Pokaže na jedan list papira i pruži ga preko stola Mary-Lou.

— Eto, pogledajte sami, gospodice.

Mary-Lou je promatrala sliku na tjeratici. Da, to je bio Chet Quade. Slika nije bila oštra, ali nije bilo sumnje da je to on.

TRAŽI SE UBOJICA

Pročitala je. Njena spasioca traže zbog ubojstva Matthewa Friska, šerifa u Abbeyvilleu u Kansasu.

Polagano, gotovo oklijevajući stavila je tjeraticu natrag na stol.

— Još ne mogu vjerovati...
— Samo vi mirno povjerujte, gospodice — reče šerif. — Moj kolega nije jedini kojeg ta hulja ima na savjesti. Quade je jedan od najbezobzirnijih ubojica Zapada. Ima na duši nekoliko ljudi, ali nikada mu se ubojstvo ne može dokazati. Ali ono u Abbeyvilleu... — on udari šakom o stol. — Ovdje imamo crno na bijelom!

Pomoćnik ponovo spremi tje-ralicu.

— Možemo li još nešto za vas učiniti, gospodice? — upita je šerif. — Rekli ste da su vas oni zlikovci napali. Je li vam možda potreban liječnik?

Mary-Lou odmahne glavom. Podigne se sa stolice i reče:

— Ne, hvala! Sve je u redu.

Ali zapravo nije bilo sve u redu. Po drugi se put u ovo kratko vrijeme razočarala. Prvo je Jonesa smatrala poštenim čovjekom, a sada i ovo sa Chetom Quadeom! Čovjek koji je ubio šerifa zaista je strašni ubojica.

Nije mogla ništa drugo učiniti no sve pokušati zaboraviti i to što je brže moguće. Ali već je sada znala da je to lakše reći no učiniti.

Pognute glave napustila je šerifov ured i uputila se prema hotelu Dodge House.

* * *

Sljedećeg jutra Mary-Lou je sjedila u hotelu i naručila zajutrak. Prisiljavala se da ne misli na protekle događaje. Nastojala je razmišljati o budućnosti. Morala je nastaviti put. Do doline njena oca bilo je još daleko. Pred njom je bilo još mnogo teškoća i napora, ali ona je bila spremna da ih svlada. Čeznula

je da se baci ocu u naručaj i da se isplaće na njegovim širokim ramenima. Pomisao na njega ispuni joj srce toplinom.

Kada je završila jesti, uputi se na recepciju hotela. Tamo je zatekla lijepo odjevena namještenika, koji uopće nije pristajao u ovaj stočarski grad.

— Izvolite, čime vam mogu pomoći? — upita je on vrlo ljubazno, poput nekog engleskog džentlmena.

Mary-Lou se jedva suzdržavala da se ne nasmije koliko se taj čovjek doimao smiješnim.

— Imam teškoća. Željela bih stići u Kolorado. Kako bih mogla stići do tamo bez velikih opasnosti?

Čovjek podigne obrve, čudeći se njenu pitanju.

— U Kolorado? Vi, sami?

Mary-Lou kimne.

— Ali željeznica vozi samo do Garden Cityja. Još će neko vrijeme potrajati dok ne bude uspostavljena veza s Koloradom.

— Znam — reče Mary-Lou...

— Nisam ni mislila na željeznicu nego na neki drugi prijevoz. Vjerojatno ima doseljenika s kolima koji idu na Zapad i prolaze kroz Dodge City. Mislila sam, možda bih se nekome mogla priključiti.

— Vi, sasvim sami? — dalje se čovjek čudio.

— Da!

Mary-Lou je to ponešto ljutito rekla. Činilo joj se da ovdje smatraju da su žene sposobne samo za kuhanje i krpanje.

— Upravo nema niti jednih kola u gradu. Ja zaista ne znam... — Najednom se nečega sjetila.

— Pričekajte, ako sam dobro čuo, u gradu se ovih dana spre-

ma na Zapad četa vojnika, kao pojačanje za novu tvrđavu.

Vojnici? Mary-Lou se trgne. Vojnici!

Mary-Lou bila je s Juga. Naravno, rat je prošao.

Namještenik opazi da se uozbiljila ali to drugačije protumači.

— Očito to nije bio dobar prijedlog, zar ne? Da, mogu to čak i razumjeti. Djevojka poput vas i mnoštvo osamljenih muškaraca... Osim toga i ne vjerujem da bi vas vojnici povelj, pogotovo ako su na zadatku.

Mary-Lou je razmišljala. Htjela je stići u Kolorado i to po svaku cijenu. Zar ne bi bilo najbolje da zaboravi prošlost? Pod zaštitom vojske možda bi zaista mogla dobar dio puta donekle sigurno proći. Ona se još nekoliko trenutaka borila sama sa sobom i zatim se odlučila.

— Gdje bih se mogla raspitati da li bi me htjeli povesti sa sobom?

— I vi zaista želite...?

— Pitati ne stoji ništa, zar ne?

Namještenik hotela reče joj, sliježući ramenima, sve što je željela saznati.

* * *

U gradskoj staji Mary-Lou je unajmila konja koji je bio kao stvoren za nju. Sada je bila na putu do tvrđave Dodge.

Tvrđava je bila nekoliko kilometara udaljena od grada. Uskoro ju je ugledala pred sobom. Tvrđava Dodge nije bila okružena debelim zidovima. Ovdje u Kansasu nisu bile tako oštre razmirice s Indijancima kao u Teksasu i New Meksiku. Tvrđava je prije a i sada još služi za osiguranje trgovačkih putova prema Zapadu. Sastojala se od

raznovrsnih zgrada koje na prvi pogled nisu izgledale nimalo vojnički, već su više podsjećale na farmu.

Mary-Lou pride straži.

— Željela bih razgovarati sa zapovjednikom — reče sa sedla.

— O čemu?

— Privatno — kratko odgovori Mary-Lou.

Stražari je propuste. Jahala je duž razvučenih korala i stigla na vježbalište. U to vrijeme nije nitko vježbao. Tu i tamo Mary-Lou je vidjela ljude u uniformama. Osjećala je kako je promatraju sa svih strana. Nije se obazirala na njihove poglede. Jahala je ravno prema zgradi na kojoj se vijorila zastava Sjedinjenih Država. Instinkt joj je govorio da je to zacijelo zgrada zapovjednika. Zaustavi konja. Dok je nastojala svladati otpor prema suviše vidljivim simbolima Jenkija kako se to ne bi na njoj jasno opazilo, ispitujući obazrela se naokolo.

Pred njom se najednom stvori neki mladić s oznakama poručnika. On joj se ljubazno smješкао. Mary-Lou nije mogla zaniijekati da joj je taj mladić na prvi pogled bio simpatičan. To više jer je bio još mlad i zacijelo nije sudjelovao u ratnim strahotama.

— Gospodice?

Mary-Lou mu ispriča isto što i malo prije stražarima. Mladić joj ljubazno pomogne sići sa sedla, a zatim je odvede do zgrade na kojoj se vijorila zastava. Ona je točno pretpostavila da je to komanda garnizona.

Nešto poslije sjedila je nasuprot zapovjedniku, pukovniku Thompsonu. Bio je to sjedokosi čovjek, širokih ramena i oštra

orlovskog pogleda. Sada je Mary-Lou teško potiskivala svoju dosadašnju nelagodnost.

— Gledate me kao da me želite ubiti — reče joj pukovnik smiješeći se. — Zašto? Zar vam je netko od mojih ljudi dosadivao?

Mary-Lou se sabere. Ako želi postići svoj cilj, tada ne smije razljutiti tog čovjeka.

— Ne, ne — odgovori ona brzo. — Nije to razlog što sam došla k vama. Nitko mi od vaših vojnika nije dosadivao.

Thompson se najednom nasmije.

— Georgija? — upita on.

— Kako to mislite? — Mary-Lou upita razdraženo.

— Prema vašem načinu govora pretpostavljam da potječete iz Georgije. To mi objašnjava zašto me gledate tako neprijateljski.

Prvo mu je Mary-Lou željela objasniti razlog svog posjeta, ali zatim reče prkosno:

— Alabama.

— Ah, to sam mogao i pretpostaviti — reče pukovnik. — U redu, gospodice Alabama, što mogu za vas učiniti?

Mary-Lou duboko udahne, a zatim objasni pukovniku što želi.

On ju je šutke saslušao. S lica mu je nestao smiješak, čak se i smrknuo, kao da je dobio obavijest o nekom pokolju Indijanaca. Kada je shvatio da bi ona željela putovati na Zapad u pratnji njegovih vojnika, on odlučno odmahne glavom.

— To ne može ni pod kakvim okolnostima, gospodice... ah, nisam dobro razumio vaše prezime. — Morgan — reče Mary-Lou.

Thompson se trgne.

— Morgan? — ponovi pukovnik — Morgan iz Alabame. Da li ste možda vi u rodu s majorom Johnom Morganom?

— Major John Morgan je moj otac!

Mary-Lou je to izgovorila a da nije ni trepnula. Bila je ponosna na svoju domovinu Alabamu, ali još ponosnija na oca. Istovremeno je bila svjesna da je tim priznanjem propustila i posljednju šansu da udobrovolji pukovnika Thompsona.

Pukovnik fućne kroz zube.

— Major John Morgan — reče pukovnik i to nije zvučalo kao mržnja nego kao priznanje.

— Izvanredan vojnik, častan protivnik. Borio sam se protiv njega kod Chansellosvilla... i bio potučen.

— I to ne zaboravljajte, zar ne?

— Ne, ne mrzim majora Johna Morgana, a ni vas, dijete moje. A zašto bih? Vaš otac je obavljao svoju dužnost. Što je bio na pogrešnoj strani, to je zato što je bio rođen u takvoj državi. Nije njegova krivnja da smo bili protivnici. Mogao je on biti Jenki, a ja Južnjak... Mogli smo biti čak i prijatelji. A što radi sada, ako smijem pitati? Koliko sam obaviješten, preživio je rat, zar ne?

— Da, preživio je rat — odgovori Mary-Lou.

Zatim mu ispriča da je njen otac sada u Koloradu i da ona želi k njemu.

Pukovnik se ponovo nasmije.

— Očito da ste naslijedili očevu hrabrost. Zbog toga mi je naročito žao što vas moram odbiti i ne mogu vam pomoći.

— A zašto? — ispitivala ga je dalje Mary-Lou.

Thompson uzdahne.

— Mislim da imate krive predodžbe o nekim stvarima, gospođice Morgan. Pohod protiv Arapahosa nije nikakav izlet u preriju. To je ratni pohod. Zacijelo će doći do ogorčenih borbi. Kažite sami, gospođice Morgan, smije li jedan odgovoran oficir izložiti ženu takvim opasnostima? Smije li on svoje vojnike opteretiti takvim nepotrebnim teretom?

— Iako su sjevernjački vojnici tako neustrašivi? — reče podrugljivo Mary-Lou bez razmišljanja.

Sada se i pukovnik gotovo žalosno nasmijao.

— Vi nikako ne možete zaboraviti rat?

Mary-Lou ne odgovori.

— Možda možete shvatiti da sada ovdje služe i nekadašnji vojnici Konfederacije, gospođice Morgan — reče Thompson odlučno.

Zatim se podigne sa stolice.

— Još jednom, gospođice Morgan, žao mi je...

Mary-Lou također ustane.

— Dobro — reče ona grubo.

— Ako ne možete dopustiti da jašem uz vaše vojnike... ja ću ionako stići u Kolorado. Pa makar danas unajmila konja i sama odjahala do Kolorada. Zbogom! — reče i uputi se prema vratima.

— Pričekajte! — poviče za njom Thompson.

Mary-Lou zastane i okrene se.

— Da?

— Zar zaista ozbiljno mislite krenuti sami?

— Sve ću poduzeti da stignem na cilj.

— Da, znam da ćete to učiniti, vi ste prava kći majora Morgana. Uvijek glavom kroza zid, a vrag neka nosi kvrge.

— Baš tako — potvrdi Mary-Lou. — Kao i kod Chancellorsvilla!

Thompson se pravio kao da je prečuo tu opasku.

— Ako vas prije ne napadnu banditi ili neki drugi ološ, tada ćete ujahati ravno u ruke Arapahoa — reče on upozoravajući.

Mary-Lou slegne ramenima.

— Moja stvar — odgovori ona prkosno.

— Ne, nije to samo vaša stvar. Vojska je odgovorna za sigurnost zemlje i njenih građana i stoga...

— Da?

Pukovnik promrmlja nešto što Mary-Lou nije odmah razumjela. Zatim reče:

— Dodite sutra ujutro opet ovamo. Ali obucite bar cipele u kojima ćete moći hodati!

Tek sada se Mary-Lou prisjeti da joj je Jones ispred kolibe pucao u petu.

— Dobro, učinit ću kako ste mi rekli, pukovniče!

IX

Sljedećeg jutra krenula su pedeset i tri vojnika na put. Odred je bio dobro naoružan. Imali su sa sobom dva topa i kola s municijom.

Zapovjednik odreda protiv pobunjeničkog plemena Arapaho Indijanaca bio je major Alva Longbaugh, mršavi čovjek tužna izgleda. Važna osoba u odredu bio je i »Jim«, Pawnee Indijanac, koji je bio izviđač i vodič

odreda. Mary-Lou je taj Indijanac od prvog trenutka bio antipatičan. Njegovo bezizražajno lice, glava sva izbrijana osim malog uvojka, njegovo nečujno kretanje, sve to ju je na neki način plašilo.

Odred se kretao zapadno prema Santa-Feu, a ne na Cimarron Cutoff koji je vodio preko pustinje nedaleko od New Meksika. Vojnici su odabrali brdski put koji je vodio duž rijeke Arkansas do Kolorada, kako bi tada naglo skrenuli kod tvrđave Bents i stigli do područja New Meksika. Prema izvještajima Indijanci Arapaho uznemiravali su granično područje između Kanzasa i Kolorada. Mary-Lou se nadala da će ipak veći dio puta prijeći pod zaštitom vojske. Ako je vojska bude mogla štititi...

Putovanje nije bilo onako naporno kako je to Mary-Lou pretpostavljala. Isprva je jahala na konju kojeg je uznajmila u Dodge Cityju. Uskoro zatim prihvatila je ljubaznu ponudu majora Longbaugha da se premjesti u kola koja su prevozila materijal. Tamo joj je bilo vrlo udobno. Sada je bila zaštićena od sunca koje je nemilosrdno pržilo.

Vojnici su bili izrazito ljubazni i susretljivi prema njoj, gotovo da su joj čitali iz očiju svaku želju. Mary-Lou nije čak osjećala da to čine zato što im je tako naredio putkovnik Thompson. Nitko nije bio prema njoj neudržan, iako je njen izgovor jasno potvrđivao da je ona djevojka s Juga. Pomalo je počela shvaćati da njen neprijateljski stav prema Jenkijima nije sa-

svim u redu. Pomalo je počela drugačije misliti.

* * *

Odred je bio već tri dana na putu. Prilično su brzo napredovali, pogotovo ako se uzme u obzir da su vojnici bili natovareni teškim teretom, a osim toga neprestano su morali biti oprezni zbog napada Indijanaca. Do granice Kolorada nije bilo više daleko.

Opet je bila noć. Na jednom suženju rijeke Arkansas vojnici su podigli logor. Većina vojnika već je spavala, samo su straže ostale budne. Mary-Lou je također legla. Major Longbaugh ustupio joj je mali vojnički šator i vojničku strunjaču na kojoj joj je bilo ugodno. Ipak, nije nikako mogla zaspati. Kroz uski otvor šatora ulazilo je malo mjesečeva svjetla i tako je bila budna. Neprestano je razmišljala i nije se mogla smiriti. Mislila je na oca. Što li on sada radi? Kada bi samo znao da je ona na putu k njemu! Vjerojatno bi joj odmah krenuo u susret.

Ali misli su joj se neprestano vrzmale oko čovjeka koji joj je spasio život. Razmišljala je o Chetu Quadeu. Gdje li je on sada? I on je bio također na putu prema Koloradu. Zacijelo je već stigao na cilj.

A koji je njegov cilj?

Mary-Lou zagriže usnice kada se tog sjetila. »Želim pomoći nekom Coleu Youngeru da se otarasi nepoželjnih momaka«, rekao joj je nešto slično tome. Još joj je zvučalo u ušima kako joj je to rekao, ali onda nije mnogo o tome razmišljala. Ali sada, kada je čula da je on revolveraš, pretpostavljala je što

je time mislio. Nije sumnjala u to da je obavezan tom Coleu Youngeru ubiti nekoliko ljudi, kao što je ubio i onog šerifa Friska u Abbeyvilleu. Prisiljavala se da ne razmišlja više o Quadeu. Napokon joj je to i uspjelo i ona zaspi.

Najednom, nije ni sama znala da li je to bio san ili java, trgne se i probudi. Nešto ju je trgnulo iz sna, vjerojatno neki šušanj. Ona naglo sjedne i tada ugleda pred sobom neku ljudsku priliku.

Otvori usta da krikne, ali nije dospjela izustiti ni riječi. Tamna se prilika pomakne i ona osjeti na ustima ruku koja priguši njen krik.

— Nema razloga za uznemirenost — začu se neki šapat. — To sam ja.

Mary-Lou odmah prepozna taj glas. Kamen joj padne sa srca koje je počelo brže tući no inače. I kada joj ruka oslobodi usta, nije više imala razloga da viče. Umjesto krika upita šapatom:

— Chet Quade? Vi, ovdje?

— Da, ja sam — odgovori joj čovjek o kojem je još prije nekoliko sati razmišljala.

— Kako to...

— Slijedio sam vas, vas i ove budale koje upravo srljaju u propast.

— Zar namjeravate napasti vojsku? — upita ga Mary-Lou podrugljivo. — Njihovo oružje i municija očito bi vam dobro došli.

— Sada nije vrijeme za neslane šale — ljutito joj odgovori Quade. — Tri kilometara odavde vreba više od dvije stotine Indijanaca koji će uzoru napasti.

Mary-Lou ga pogleda, ne vjerujući mu.

— Tri kilometara odavde? Naš izviđač Pawnee javio je da u okrugu od dvadeset kilometara nema Indijanaca.

— On je tako rekao? Onda ću vam ja reći da je taj izviđač ili slijep ili gluh ili radi zajedno s Arapahoima i Komančima. Ja bih u ovo posljednje najprije povjerovao. Pawneeji su dvije godine bili najvjerniji saveznici američke vojske. U međuvremenu su neki od njih uočili da im vojska ne vraća istom mjerom. Tada su se ponovo okrenuli na drugu stranu. Vjerojatno vaš izviđač pripada takvima... hm... mislim otpadnicima.

Unatoč slaboj svjetlosti, Mary-Lou opazi da se Chet Quade najednom ukočio.

— Što je...?

Quade joj prstom pokaže da šuti.

Zatim panterkim skokom skoči i odgrne šatorsko krilo. Mary-Lou nije više ništa vidjela, ali je zato začula prigušeno steganje izvana.

Brzo se popravila od iznenađanja, skočila sa strunjače i išla iz šatora.

Stavila je ruku na usta kada je ugledala prizor koji se odvijao napolju na mjesecini.

Dva muškarca tukla su se u gotovo bezglasnoj borbi: Chet Quade i »Jim«, Indijanc Pawnee.

Unatoč tišini borba je bila ogorčena. Mary-Lou ugleda bljesak noža. Izviđač ga je imao u ruci i namjeravao ga zabiti Chetu među rebra.

Chet Quade zgrabi Indijančevu ruku. Digne zatim svoju desnu nogu i udari protivnika koji

je padao na zemlju. Nož mu padne iz ruke. Chet Quade ispusti ga na čas, ali samo trenutak kasnije snažno ga udari pesnicom. Od snažnog udarca u bradu Indijanac zatetura natraške. Quade odmah udari još jedanput i taj drugi, još snažniji udarac, obori Indijanca na zemlju.

Ali Quade nije imao priliku da se obraduje pobjedi. U logoru je postalo živo. Stražari, pokraj kojih je Quade malo prije nesmetano prošao, sada su postali oprezni. Oni su nešto dovikivali i počeli trčati. I u ostalim šatorima vojnici su se pobudili. Chet Quade se sklopča poput zvijeri koju progone.

— Obavijestite zapovjednika o onome što sam vam rekao, gospodice Morgan — zahtijevao je od Mary-Lou.

On skoči, jer je znao da će za trenutak sav logor biti na nogama.

— Pričekajte — poviče za njim Mary-Lou. — Zašto sami ne podete majoru Longbaughu?

Chet Quade se ljutito nasmije.

— Zar mislite da će američki vojnik povjerovati čovjeku u čijim žilama teče krv Komanča?

I već je idućeg trenutka nestao. Mary-Lou je još vidjela kako je skočio iza nekog šatora, a zatim ga više nije bilo.

U tom času već su bila krajnje dva stražara.

* * *

— Tko je čovjek koji vas je upozorio gospodice Morgan?

Glas majora Longbaugh bio je mnogo oštrije no što je to Mary-Lou bila naviknuta.

— Čovjek koji mi je prije nekoliko dana spasio život — odgovori Mary-Lou. — Zove se Chet Quade.

Čim je izgovorila ime znala je da je pogriješila. Trebala je reći Jim Miller ili Jack Smith. Ako je pak major Longbaugh ili bilo tko od vojnika čuo za Cheta Quadea, dogodit će se upravo ono čega se Quade bojao: nitko neće poslušati njegovo upozorenje.

Tako je i bilo.

— Quade, Quade — reče poručnik Dupont, desna ruka Longbaugh. — To mi je ime odnekud poznato.

— Da. — upita ga Longbaugh, očekujući da se Dupont prisjeti.

— Pokušavam se sjetiti. — Dupont je razmišljao.

U međuvremenu bio je sav logor na nogama. Nekoliko je vatri gorjelo i posvuda su se protezali vojnici probuđeni iz sna. Naokolo se prepričavalo. Ubrzo su svi znali da je bio neki stranac u logoru koji je upozorio na Arapahoe koji su navodno sasvim blizu.

Poručnik Dupont se napokon sjetio.

— Mislim da znam tko je taj Quade — reče on svom pretpostavljenom. — Revolveraš, mješanac, ako se ne varam.

— Mješanac?

— Njegov je otac bio navodno Apač ili Komančo — nastavi poručnik.

— Ah, onda je sve jasno!

On se obrati Mary-Lou.

— Draga moja gospodice Morgan, mislim da ste pogrešno obaviješteni. Taj Quade je očito u dosluhu s Arapahoima. Mogu zamisliti što se iza toga krije. Crvenokošci su doznali da

ćemo ih zaskočiti, a kako bi dobili na vremenu, žele nas zaplašiti svojim pričama o velikim snagama kojima žele napasti. Više od dvije stotine ljudi, rekao je taj Quade? I da su s njima i Komanči?

Mary-Lou potvrdi.

— To je naravno, glupost — reče major. — Nama je javljeno o skupini od jedva tridesetak Indijanaca. I to isključivo Arapahoa, a nikakvih Komanča. Već po tome možete zaključiti da je vijest tog Quadea lažna.

Mary-Lou nije vjerovala da je Quade lagao. Zašto bi se Chet Quade skrivao i prikrao logoru da ih upozori? A da je on u do-sluhu s Indijancima, smatrala je nemogućim. Još prije nekoliko dana Quade je bio na Istoku. Za to kratko vrijeme nije mogao stupiti u vezu s Indijancima. Ali bez obzira što je on revolveraš i ubojica, nikako nije mogao biti saveznik Indijanaca. On nije odrastao među crvenokošcima nego među bijelcima. Već i zbog toga Mary-Lou nije vjerovala u njegov savez s Indijancima. A osim toga on se potukao s Indijancem Jimom — Pawnee. Kako se činilo on je prisluškivao njen razgovor s Quadeom. Već i to potvrđuje da izviđač laže.

Mary-Lou sve to objasni majoru, a on to nije shvatio ozbiljno. On nije vjerovao Chetu Quadeu nego svom izviđaču, koji je ozbiljna lica slušao sve te optužbe.

— Ja sam više od pet godina u službi američke vojske — reče on besprijeekornim engleskim jezikom. — Zar sam za to vrijeme išta učinio da biste mogli u mene posumnjati? — Ne,

Jime, nikada nisu ništa učinio da bi u tebe posumnjali. Uvijek si nam vjerno služio.

Zatim je Indijanac objasnio da njegovo pleme već duže vrijeme živi u neprijateljstvu s Arapahoima i da on ne bi nikada bio na strani svojih neprijatelja. A što se tiče borbe sa Chetom Quadeom, imao je objašnjenje. Njega je Quade napao dok je obilazio logor da vidi je li sve u redu. On je i dalje tvrdio da je Chet Quade lagao. U krugu od dvadeset kilometara nema Arapahoa, a pogotovo nema Komanča koje on još više mrzi nego Arapahoe.

Major nije ni trenutka sumnjao u njegovo poštenje i odanost. I kada se Jim ponudio da krene u noćni obilazak, kako bi umirio bijelu ženu koja je došla izdaleka, major mu je to odmah s oduševljenjem odobrio.

Longbaugh zapovjedi da svi ponovo pođu na spavanje, ali je ipak za svaki slučaj podvostručio straže.

Mary-Lou je shvatila da to ne čini zbog bojazni od napada Indijanaca, nego više stoga kako se Chet Quade ne bi ponovo pojavio.

X

Po nalogu majora Longbaugha stražario je i vojnik James McAllister. On je bio iskusan vojnik koji je šezdesetih godina sudjelovao u mnogim bojama protiv Siouxa u Wyomingu. U tvrdavi Dodge bio je tek nekoliko mjeseci. Predosjećao je da će se nešto dogoditi.

— Da nije ipak nešto istine u Quadeovu upozorenju? — rekao je svojem drugu Oldhamu. — Nisu li možda ipak crveno-

košci negdje u blizini i spremaju se da nas napadnu?

Oldham samo odmahne rukom.

Ako Jim kaže da u krugu od dvadeset kilometara nema Indijanaca, onda je to tako.

— Jim, Jim — reče McAllister mašući glavom. — A tko je zapravo taj Jim? Jedan crvenokožac i ništa drugo. Da li je on Arapaho, Cheyenne ili Pawnee, to je isto. Ja ni jednom od njih ne vjerujem, svi su oni jednaki. Vjeruj mi, znam što govorim.

— Ali ti ne poznaješ Jima — usprotivio se njegov drug. — Jim je u svakom pogledu...

— Prestani već jednom pričati o tom prokletom Jimu — reče pomalo ljutito McAllister. — Možda je on tvoj prijatelj, ali moj nije! I zbog toga ću sam otići u obilazak da se uvjerim je li Chet Quade govorio istinu.

Oldham samo zatrese glavom.

— Ali ne možeš samo tako napustiti svoje stražarsko mjesto. Time ćeš prekršiti zapovjed majora i...

— Ne, to neću učiniti, samo ću proširiti krug obilaska.

James McAllister obavijesti o tome još svoja dva druga, uzjahao i napusti logor koji je spavao.

Kako je bio pun mjesec, lako se snalazio. S desne strane obala rijeke Arkansas obrasla je grmljem, a s druge strane uzdizali su se brežuljci. Na zapadu, nešto podalje, bila je šumica.

McAllister se uputi prema njoj.

Tri kilometra, rekao je Quade, dobro, ako je to istina, onda su Indijanci s druge strane šumice.

Polagano, pažljivo osluškujući, McAllister je na konju krenuo naprijed. Kada se gotovo sasvim približio šumici, postao je još oprezniji, iako do tada nije imao razloga da se uznemiri. Između drveća bilo je sve mirno.

Zatim je stigao u šumicu. Zapravo je to bila samo skupina rastrkana drveća. McAllister je odmah ustanovio da se tu ne skrivaju Indijanci.

Gotovo je već prešao šumicu i vidio već pred sobom ravnicu prerije osvijetljenu mjesecinom, kad začu iza leđa neki šušanj. Okrene se brzo u sedlu, ali je bilo već prekasno. Vidio je samo siluetu napadača koji ga udari i povuče iz sedla. McAllister glavom udari o mekanu zemlju. Čovjek koji ga je zaskočio, već je bio na nogama.

McAllister ga odmah prepozna. Bio je to Jim — Pawnee Indijanac. Ipak je Quade imao pravo. Izviđač je bio izdajica, pomisli.

McAllister ugleda nož u Jimovoj ruci i lice zgrčeno od mržnje.

Zatim nije više ništa vidio.

Oštrica noža probije mu kaput i zabije mu se u prsa. James McAllister bio je na mjestu mrtav.

* * *

Jake Oldham se uznemirio jer je noć bila izuzetno mirna. Osim toga prošla su već dva sata otkako je James McAllister pošao u izviđanje. Nije više bilo dugo do svitanja, a njegov se drug još nije vratio.

Oldham je bio sve uznemireniji, razmišljajući da li se McAllisteru nešto dogodilo. Najradije bi o tome obavijestio majora

i poručnika. Nije to učinio samo zato što se bojao posljedica koje će snositi McAllister jer je napustio stražarsko mjesto. Odlučio da se posavjetuje s drugim stražarom. Narednik Loomis stražario je dolje na rijeci, pa neka on odluči treba li oficire obavijestiti o izostanku McAllistera.

Maló zatim Oldham je stajao između grmlja na rijeci, ali narednika nije ni vidio ni čuo. Oldham nabra čelo.

— Loomis — poviče on poluglasno — Gdje si?

Odgovora nije bilo, pa ga pozva još nekoliko puta.

Prokletstvo! pomisli, je li taj momak također nekuda odlutao?

Dok je još razmišljao što da učini, opazi da mu se netko približava iz logora. Uskoro prepozná Jima.

Dobro je, pomisli Oldham. Izviđač je prije nekoliko sati i sam otišao u izviđanje okoline. Pomisli da je možda putem sreó Jamesa McAllistera i da će mu moći reći nešto o njegovu izbičavanju.

Oldham tiho pozove Indijanca, ali to nije bilo potrebno. Pawnee ga je svojim ostrim okom već odavno opazio. Približavao mu se.

— Hej, Jime, jesi li možda putem sreó McAllistera? — upita ga Oldham.

— Jesam — odgovori Indijanac.

— Onda je dobro — poveselio se vojnik. — Reci mi gdje se samo zadržao taj momak.

— On je tamo gdje ćeš i ti uskoro biti. — odgovori mu izviđač.

— A gdje to? — Oldham se nasmije.

— Tamo gdje vi psi to nazivate paklom! — odgovori on divlje i zatim još krvavim nožem probode vojnika.

* * *

Pola sata prije budnice, kada je upravo počelo svitati, začulo se nekoliko hitaca iz blizine. Samo ih je nekoliko ljudi u logoru čulo, ali se ni oni nisu prestrašili. Prošlo je nekoliko minuta dok su u logoru shvatili što se uopće događa, a tada je bilo prekasno.

Pristizali su sa svih strana, s rijeke, s vrha brežuljka, iz šumice, guštika i iz ravnice. Njihovi grleni ratni povici, pucnji iz pušaka i revolvera i fijuci strijela, odzvanjali su jezivo, poput smrtné kakofonije.

Nadirali su pješice ili na neosedlanim konjima, sve bliže i odlučnije.

Buntovni vojnici nisu stigli načiniti ni obrambenu liniju, jer su se Indijanci već našli među njima. Bila je to ubilačka ogorčena borba čovjeka protiv čovjeka. Vojnici su bili već od samog početka malobrojniji. Indijanaca je zaista bilo oko dvije stotine, ako ne i više. Među njima je bio i Jim, izviđač, izdajnik.

* * *

Mary-Lou Morgan budila se i inače na najmanji šušanj. Odmah je čula prve pojedinačne pucnjeve koji su nagovještavali borbu. Digla se i pospremila strunjaču. Znala je da će se nešto strašno dogoditi i da su se obistinila upozorenja Cheta Quadea. Da je bila oficir, čija bi

riječ nešto značila vojnicima, odmah bi ih postrojila za borbu. Ali ona je bila samo djevojka s Juga koju vojnici Sjevera nisu ozbiljno shvaćali. I tako nije ništa učinila da spriječi pokolj. Razmišljala je da li da se išulja iz šatora u noć prije no što u logoru počne pakao.

Prvi čas bila je kao oduzeta. Ponovo se prisjetila svih strahota građanskog rata. Činilo se da će ovdje biti još nemilosrdnije i okrutnije. Gotovo priljubljena uz zemlju, razrogačenih očiju virila je kroz otvor šatora.

Vidjela je kako su se trojica Indijanaca, okićenih perjem i obojenih ratnim bojama, bacila na jednog vojnika i sjekirama ga isjekla. Vidjela je kako su iz pušaka pucali iz blizine na poručnika Duponta, vidjela je kako je Pawnee, obrijane glave, udario nožem u leđa majora Longbaugha.

Uto se šator najednom rastvori i u nju su buljila dva crvenokošca, šareno obojenih lica.

U prvi se čas činilo kao da su bili iznenađeni što su ugledali ženu. Znala je da ju neće poštediti. Nisu ni bijelci bili bolji prema njihovim ženama. Već je jedan od njih podigao sjekiru da je ubije.

Mary-Lou nije molila za milost, jer je dobro znala da je to besmisleno. Nije vikala od straha, samo je zatvorila oči da ne gleda smrti u lice.

U tom trenutku ona začuje iz najveće blizine pucnjeve iz revolvera. A kada je ponovo otvorila oči ugleda oba Indijanca mrtva. Jedan od njih povukao je u smrtnom grču šator, koji je

pao na zemlju i pokrio Mary-Lou.

Počela je lamatati nogama da se oslobodi tog tereta, ali se predomisli. Ako ostane sasvim mirno i nepomično ležati ispod šatora, tada će možda imati više šanse da preživi pokolj. Možda će misliti da je mrtva i ostaviti je na miru.

Ležala je sasvim nepomično i nije se usudila gotovo ni disati. Bilo joj je vrlo teško u tom položaju dok je oko nje bjesnila borba. Do ušiju su joj dopirali jauci i zapomaganja koji su joj razdirali živce. Čula je škljocanje oružja i bojne poklike Indijanaca, kao i bolne i samrtne hropce pogodenih.

Jednom se gotovo izdala kada je prijatelj ili neprijatelj pao na šator ispod kojeg je bila sakrivena. Jednog trenutka osjećala je na sebi težinu nekog čovjeka, njegova noga upirala je u desnu stranu njenih rebara. Morala je upotrijebiti svu snagu svoje volje da ne zajauče ili da se ne pomakne od bola koji joj je prolazio cijelim tijelom.

Bol popusti, ali borba je trajala i dalje.

Najednom joj se učini da je za nju sve svršeno. Osjeti kako je netko podigao šator i njeno je tijelo bilo slobodno. Ona je i dalje držala oči zatvorene i pravila se da je mrtva. Ali kada ju je neka snažna ruka uhvatila za ramena i okrenula na leđa, nije više mogla izdržati pa otvori oči.

Nad nju je bio nagnut neki Indijanac obojena lica i s perjem na glavi. Instinktivno je htjela skočiti iako je znala da neće daleko stići. Bila je nena-

ružana, nemoćna žrtva prepustena krvniku.

— Mary-Lou!

Odakle crvenokožac zna nje-no ime? Preplašenih očiju gledala je u njega, a zatim ga prepozna.

— Chet! — izusti gotovo nečujno.

Preplanula lica, obojena ratnim bojama maskiran perjem nalikovao je na čistokrvnog Indijanca. Za trenutak joj glavom prođe strašna misao... Ako je on uistinu bio u dosluhu s Komančima? Ako je on...

Ali ne! Ona odmah potisne takve misli. To nije moglo biti istina, jer je Chet Quade pokazao brzo na čijoj je strani.

— Jeste li ozlijeđeni?

— Nisam. Ja sam...

— Sada ću se praviti kao da se želim vama posebno pozabaviti. Lamatajte rukama, vičite i branite se, kako crvenokošci ne bi pomislili da nešto nije u redu, jeste li razumjeli?

— Jesam — odgovori Mary-Lou i odmah počne vikati. Zvučalo je stvarno kao da je u životnoj opasnosti.

Chet Quade ju je vukao, a ona se branila.

Prošlo je tek nekoliko sekunda od trenutka kad ju je izvuкао ispod šatora. Nisu privukli ničiju pažnju. Borba između Indijanaca i vojnika koji su se skrivali u srušenim šatorima i iza kola, bila je u punom jeku. Kako je izgledalo, crvenokošci su bili u prednosti. Posvuda naokolo Indijanci su bili nadmoćniji od vojnika.

Chet Quade vukao je iza sebe Mary-Lou. Tako se barem na prvi pogled činilo. Zapravo mu je Mary-Lou pomagala da se

kreću što je brže moguće. Pri tom je ona vikala.

Varka je, čini se, uspjela. Poneki Indijanac ih je letimično pogledao, ali ni jedan se nije umiješao. Očito su mislili da će se njihov »brat« malo pozabaviti s bijelom ženom. Nije bilo bojazni da će itko od vojnika pokušati zaustaviti Cheta, oni su ionako imali i suviše posla da obrane svoje vlastite živote.

Quadeu je prilično brzo uspjelo odvesti Mary-Lou s poprišta borbe. Namjeravao je što prije stići do obale rijeke Arkansas. Ali i tu se vodila borba. Nekoliko vojnika pokušalo se izvući i pobjeći prema rijeci. Indijanci su to predvidjeli, pa su se borbe odvijale i izvan logora.

Još jednom je bilo vrlo, vrlo opasno.

Trojica Indijanaca prepriječe put Chetu i Mary-Lou. Jedan od njih, visoki Indijanac nešto je rekao Chetu koji mu je odgovorio.

Ali odgovor ih očito nije zadovoljio. Onaj visoki, očito poglavica, podigne pušku, a za njim i druga dvojica.

Chet Quade nije imao izbora... Bio je brz, brži od njih. Iz revolvera koji je držao u ruci sijao je smrt. Sva trojica padnu na zemlju.

— A sada brže! — poviče on Mary-Lou. — Oni drugi zacijelo su već nešto opazili.

Zaista, nekoliko Indijanaca, koji su bili nešto podalje malo se uskomešale. Počeli su izvikivati borbene poklike. Mary-Lou i Chet su trčali.

Obala rijeke bila je udaljena još oko dvadesetak metara. Možda nešto više, jer Quade ni-

je trčao u pravcu obale nego je malo skretao. Mary-Lou je postavljala da je želio stići na neki određeni dio obale.

Indijanci su sada pucali na njih oboje. Jedan metak je gotovo pogodio Mary-Lou. Ali ni Chet Quade im nije ostao dužan. I opet je dokazao kako je izvrstan strijelac. Iako je pucao u trku, svaki je put pogodio. Nekoliko Indijanaca je posrnulo i bolno kriknulo.

Tako su Mary-Lou i Quade napokon stigli na cilj. Posljednjih nekoliko metara već su posrtali. Sada je Mary-Lou otkrila što je Quade namjeravao. Uz obalu je stajala mala primitivna splav. Quade je povuče u rijeku.

— Skačite, Mary-Lou!

Djevojka nije oklijevala. Skočila je u tamnu rijeku i već se penjala na splav.

Quade koji je bio do bokova u vodi, snažno odgurne splav tako da je stigla do polovice rijeke, a zatim se i sam popne.

Na obali je stajalo nekoliko Indijanaca koji su vikali i pucali za njima ali ih nisu pogodili. Struja je nosila splav.

XI

Prošlo je nekoliko sati. Sunce je već bilo u zenitu. Vožnja na splavi bila je završena. Chet Quade je dovukao splav na obalu. Tamo je bio njegov konj, odjeća i jedan mali indijanski konj za Mary-Lou.

Ona je bila iznenađena.

— Sve ste isplanirali do najmanje sitnice i niste pomišljali da se moglo i drugačije završiti?

Chet Quade slegne ramenima.

— Zapravo sam vas namjeravao povesti već i pri prvom posjetu logoru, ali tada mi je pokvario račune onaj izdajnički izviđač. A kako moj posjet nije uspio, morao sam bježati. Sada sigurno nema na životu ni jednog vojnika.

— Niste vi krivi, Chete — reče umirujući ga Mary-Lou. — Vi ste pokušali upozoriti odred. Kako to da ste bili tako dobro obaviješteni?

— Kao što sam vam rekao, slijedio sam vas od Dodge Cityja. To znači da sam zbog sigurnosti zaobilazio odred u velikom luku i tako sam naišao na Indijance.

— A Indijanci vas nisu opazili?

— Nisu, ja se u ovom kraju isto tako dobro snalazim kao i Indijanci. Možda je to zbog indijanske krvi u mojim žilama. Osim toga, nisam teško nabavio indijanskog konja i indijansku odjeću.

Presvukao se i nastavio. — Malo prije napada pokušao sam odred upozoriti s nekoliko pucnjeva, ali na žalost uzalud.

— Vi ste to bili? Čula sam pucnje.

— Trebao ih je čuti major i odmah postrojiti vojnike — reče gorko Chet Quade — dobro... ali ne smije se loše govoriti o mrtvima.

Oboje sjednu i pojedu malo kruha i slanine. Quade je dobro izabrao skriveno mjesto tik uz obalu rijeke gdje su se namjeravali odmoriti. On je ipak ne prestano osluškivao.

— Mislite da će nas crvenokošci progoniti, Chete? — upita ga Mary-Lou.

Oslovljavali su se samo ime-

nima dok su bili u opasnosti, a sada nesvjesno nastavili.

— Ne vjerujem da će nas slijediti — odgovori Chet. — Unatoč tome moramo biti oprezni. Tko je neoprezan, taj ne živi dugo u ovom kraju.

Kome on to govori! Već dva puta joj je spasio život.

— Zašto ste to učinili, Chete?

— Što to?

— Po drugi put ste stavili na kocku svoj život kako biste spasili moj. Zašto niste jednostavno produžili u Kolorado?

— Jer nisam želio da vam se nešto dogodi — odgovori joj. — Želite li još kave?

Mary-Lou mu pruži šalicu.

— Chet!

— Da?

— Pričajte mi o čovjeku koji se zvao Matthew Frisk.

Chet se uozbilji.

— Pretpostavljam da ste pročitali tjeralicu? — reče on suho.

— Jesam i moram priznati da sam neko vrijeme mislila da ste zaista ubojica.

— Sada više ne mislite tako?

— Ne! Ubojica ne bi nikada učinio ono što ste vi danas učinili. I stoga... vi niste ubili tog šerifa iz Abbeyvilla, zar ne?

Quade odmahne glavom.

— Ja sam ustrijelio Friska — prizna on. — I ako sada mislite da mi je žao, onda se varate. Frisk je bio gad. Osim toga, ubio sam ga u nužnoj obrani. Njegova dva pomoćnika svjedočila su drugačije, pa je za mnom izdana tjeratica.

Taj Frisk — nastavi Mary-Lou. — Što vam je učinio?

— O tome ne želim govoriti.

Chet Quade rekao je to gotovo osorno. Ponovo mu se lice

smrknulo. Opet je shvatila kako je teško tog čovjeka zaista upoznati, ali je bila sigurna da on nije ubojica.

Mary-Lou je opet ostala bez novca. Izgubila ga je na bojištu. Nije se brinula jer je znala da će je Chet Quade odvesti u Kolorado do oca.

Čekali su do noći i tek tada krenuli. Quade je znao da Indijanci zbog straha pred smrću noću ne napadaju dok ne sva- ne. Nigdje putem nisu sreli ni Arapahoe ni Komanče. Ni sljedećeg dana nisu naišli na njih. Zatim su prešli granicu prema Koloradu.

Sljedećih dana jahali su uzvodno uz rijeku Arkansas. Put ih je vodio prema jugu. Krajolik kojim su sada prolazili bio je divlji ali i lijep. Izmjenjivala su se brda i ponori, strme stijene i pitome udoline. Male rječice obrušavale su se u vodopade i presijecale im put. Zatim su nailazili na udoline koje su se doimale kao da su nestvarne.

Otkako je u brdima pronađeno zlato i srebro, tu su se slijevali različiti ljudi koji su u Koloradu tražili sreću. Mary-Lou i Quade prolazili su tek nedavno podignutim, gradićima vrlo sličnima Dodge Cityju u Kansasu. Međutim, ovdje u Florencu, Canon Cityju, nisu gospodarili stočari nego rudari.

Mary-Lou uopće nije mogla rječima izreći sreću što je pokraj sebe imala čovjeka kao što je Quade, kada su prolazili kroz naselja i gradiće. Ljupka djevojka poput nje zacijelo ne bi ostala pošteđena raznih neugodnosti u tim naseljima s mnoštvom

raskalašenih i grubih ljudi. Chet Quade ju je štitio od neugodnosti.

Tako su napokon stigli u Golden City, grad u koji je krenuo a koji također nije bio daleko od pašnjaka oca Mary-Lou.

— Ovaj je hotel — reče Chet Quade i pokaže na natpis gdje je velikim slovima pisalo Hotel Miner's Dream — donekle pristojan. Hoćete li me ovdje pričekati. Mary-Lou? Ja ću pozdraviti gospodina Youngera. i odmah se vratiti. Zatim ćemo zajedno potražiti ranč vašeg oca. Slažete li se?

Mary-Lou je pristala. Nije imala novca, pa je ionako morala čekati da se on vrati i plati njene troškove. Već se bila navikla da on plaća za vrijeme putovanja.

Quade ju je odveo u hotel. Unutra je bilo vrlo ugodno. Činilo se da je to najbolji hotel u gradu.

Kada je Mary-Lou sjela za stol, u uglu njen pratilac se oprostio od nje.

— Onda, do viđenja, Mary-Lou.

Naravno, muškarci u salunu su je gledali. Već i stoga što je još nisu vidjeli u gradu, a i zbog toga jer je bila lijepa djevojka. Mary-Lou to nije smetalo.

Vlasnik hotela, čovjek malo udubljena nosa koji je do sada bio iza tezge, pride njenu stolu.

— Izvolite?

Mary-Lou naruči odrezak od jelena i limunadu. Čovjek se brzo vratio i donio joj limunadu.

Osjećaj da se sada nalazi tako blizu svog oca ispuni je nestrpljenjem. Upita vlasnika hotela da li ima trenutak vre-

mena. Čovjek odmah velikodušno sjedne za njen stol.

— Poznajete li možda Johna Morgana? — upita ga Mary-Lou, osjećajući kako joj srce snažno lupa.

— Johna Morgana? — ponovi čovjek iznenađeno. Naravno, poznajem Johna Morgana. Ne osobno, ali mnogo sam toga čuo o njemu. Zašto pitate, gospodice?

Srce Mary-Lou još snažnije zalupa. On poznaje mog oca!

— Ja sam kći Johna Morgana — odgovori ona vlasniku hotela.

— Oh! — iznenadi se čovjek, a izraz zabrinutosti prijede mu licem.

Zatim se oprezno okrene i povjerljivo se sagne prema njoj.

— Ne govorite to suviše glasno, gospodice — reče on šapatom. — Ako ljudi Colea Youngera doznaju da ste vi kćerka Johna Morgana... gospodice, siguran sam da ne bi imali ni jednu minutu mira.

Riječi vlasnika hotela zvučale su vrlo prijeteći.

Cole Younger! To je bio čovjek kojeg je ovog trenutka posjetio Chet Quade.

— Tko je taj Cole Younger? — upita Mary-Lou tiho.

— Vi ga ne poznajete, zar ne? Dobro, Cole Younger je čovjek koji ima sve u svom džepu ovdje u Golden Cityju. Svi plešu kako on svira. Samo jedan nije htio plesati: vaš otac, gospodice! Zbog toga ću vam reći nešto u povjerenju. Vi morate što brže stići u dolinu svog oca. Cole Younger i njegovi prijatelji mrze vašeg oca. Oni bi ga odmah poslali u smrt čim bi im se za to pružila prva prilika.

Mary-Lou je sjedila kao ukočena. Dakle, taj Cole Younger zlostavlja ovdašnje stanovnike i pokušava nauditi čak i njenu ocu. Ali ovog puta je naišao na granit. I tako je Younger pozvao Cheta Quadea u Golden City. Chet Quade je dakle revolveraš koji mu treba pomoći da se riješi nekoliko opasnih neprijatelja, a jedan od tih je i njen otac.

Chet Quade je došao u Golden City da ubije Johna Morgana!

Zacrni joj se pred očima kada je shvatila tu užasnu i okrutnu istinu.

I tako je s bolom u srcu shvatila da zaista ne smije ostati više ni trenutka u Golden Cityju i da mora što prije otići odavde.

Vlasnik hotela očito je naslućivao njene misli. On je gotovo sažalno pogleda.

— Gospodice, zar vam nije dobro? Da li da ja...

— Ne, ne — prekine ga Mary-Lou. — Učinite mi uslugu i recite mi gdje mogu naći oca?

Ponovo se vlasnik hotela osvrne naokolo. Očito se bojao da i zidovi imaju uši.

— Dobro, gospodice — reče on tiho — pomoći ću vam. Dakle, vi ste zacijelo vidjeli da se Golden City nalazi u kanjonu. Napustite kanjon i uputite se prema sjeveru. Zatim jašite...

Zahvali vlasniku hotela i ustane.

— Onaj odrazak od jelena... oprostite, tako bih ga rado pojele. Ako se vrati čovjek s kojim sam došla ovamo, molim vas recite mu da ga ne želim više nikada vidjeti!

Mary-Lou žurno napusti hotel.

Vine se u sedlo i odjaše, ali nije daleko stigla.

Kada su već iza nje ostale i posljednje kuće Golden Cityja ona ugleda iza sebe tri jahača. Nije ih poznavala, ali instinkt joj je govorio da je oni prate. Očajnički je pokušavala konja natjerati u galop, ali je životinja bila umorna od dugog jahanja. Tri jahača sve su je više sustizala.

Nešto poslije su je opkolili. Jedan pogled na lica tih ljudi bio joj je dovoljan da shvati da joj oni ne žele ništa dobro. Zacijelo su prijatelji Colea Youngera, pomisli Mary-Lou.

Zatim grube ruke uhvate uzde njena konja i zaustave ga.

XII

Ponovo je na ranč Skull došao jedan od izaslanika Colea Youngera. Ovoga puta nije to bio Cass Willard nego jedan od revolveraša. Činilo se da je čovjek nenaoružan pa su mu dopustili da pride kući.

Dočekao ga je John Morgan. Smoky, kuhar i Shorty bijahu uza svog gazdu.

Bilo je očito da se čovjek Colea Youngera nije osjećao ugodno. Napeto je ostao u sedlu, tako da je u svako doba bio spreman da okrene konja i odjaše.

— Dolazim po nalogu gospodina Youngera — reče ljudima okupljenima na ranču.

John Morgan se nasmije.

— Ako si došao nekim novim prijedlogom za prodaju, prijatelju, tada ne moraš ni usta otvoriti. Odgovor je sada kao i uvijek »ne«!

— Moram vam prenijeti poziv — reče čovjek. — Gospodin

Younger želio bi s vama razgovarati.

— Ne zanima me — odrješito odgovori John Morgan.

— Možda vas ipak zanima — odgovori mu Youngerov čovjek. Ružan osmijeh prijeđe preko njegova lica. Najednom se osjećao prilično sigurno.

— Vi imate kćerku, gospodine Morgan, zar ne? Zar je ne želite vidjeti? — upita podrugljivo Morgana.

John Morgan nabere čelo. Pitao se odakle momak zna da on ima kćerku.

— No, da čujem odgovor? navaljivao je čovjek.

John Morgan prijeteci pođe naprijed nekoliko koraka.

— Sada je dosta s tim glupim pitanjima! Što želiš od mene?

— Oprez, Morgane — reče opominjući ga izaslanik Colea Youngera. — Ako bilo što poduzmete protiv mene, vaša će kćerka za to platiti!

John Morgan je počeo teško disati, ali se prisiljavao da ostane miran.

— Što je s mojom kćerkom? — upita on svladavajući se.

Vaša kćerka je sada gost gospodina Youngera.

— To je nemoguće! Mary-Lou je u Alabami. Što mi ti to pričaš o mojoj kćerki?

— Dakle, u Alabami je — podrugljivo će momak. — Kakav ste vi otac koji ne zna gdje mu se skita kći. Još jednom vam ponavljam: Mary-Lou je gost gospodina Youngera. Ako ne vjerujete... Mary-Lou ima mali madež na lijevoj nadlaktici. Je li to dovoljno?

Nije bilo sumnje. Mary-Lou je kod Youngera!

John Morgan nije mogao

shvatiti kako je stigla ovamo. Govorio je od znatiželje da to što prije sazna. On načini još jedan korak prema momku Colea Youngera. Desnom rukom zgrabi jahača i snažnim trzajem zbaci ga sa sedla.

Čovjek padne na zemlju i krikne, izražavajući istovremeno bol i negodovanje.

John Morgan se sagne do njega. Desnicom ga zgrabi za vrat.

— Pričaj mi što se zbilo — reče on ljutito — ili će u te ubiti kao šugava psa!

— Ostavi me — zastenje čovjek, hvatajući zrak — ako se meni nešto dogodi, vaša će kćerka umrijeti!

— Prvo ćeš umrijeti ti! — reče mu John Morgan. Govori!

John Morgan olabavi stisak kako bi mu momak mogao ispričati što se dogodilo.

Čovjek je udisao zrak kao ri-ba na suhom. Njegov otpor popusti. Shvatio je da se John Morgan ne šali i tako mu se razvezao jezik.

Nešto poslije John Morgan je doznao da je njegova kćerka neočekivano stigla u Golden City i tamo dospjela u ruke Colea Youngera. Younger je predložio zamjenu: život Mary-Lou za stada i ranč Johna Morgana.

John Morgan jednim udarcem onesvijesti došljaka.

Zatim skoči. Smoky i Shorty koji su čuli njegov razgovor od riječi do riječi, počnu nešto uzrujano govoriti.

John Morgan ih nije uopće slušao. Pođe prema koralu, uzme svog vranca i skoči na konja ne osedlavši ga.

Shorty i Smoky vidjeli su ga kako nestaje u oblaku prašine.

XIII

1 – Evo ga, dolazi – reče zadovoljno Cass Willard. – A kako se čini, sav se pjeni od bijesa.

Willard i Cole Younger stajali su u pokrajnjoj prostoriji saluna, Lucky Ben koji je također bio vlasništvo Colea Youngera, kao uostalom i gotovo cijeli Golden City. S velikog prozora na pročelju dobro su vidjeli glavnu ulicu Golden Cityja.

Salun Lucky Ben bio je glavni štab Colea Youngera. U jednoj stražnjoj prostoriji bio je njegov ured.

– U redu, sada ćemo vidjeti da li je onaj tvoj Chet Quade zaista tako dobar strijelac kao što si ga opisao. Hajde, reci mu da je došao čas da se pokaže. Ja ću poći straga u ured – reče Younger.

Bilo je krajnje vrijeme. Već za minutu John Morgan će ući u kuću.

Kada se Cole Younger udaljio, Cass Willard požuri u obližnju igračnicu. Prostorija je bila puna ljudi, zadimljena i u njoj se osjećao jak miris alkohola. Oko igraćeg stola i biljara tiškali su se uglavnom rudari.

Willard potraži Cheta Quadea. Ubrzo ga pronade. Revolveraš je bio naslonjen na šank i pio pivo.

– Chete, dođi brzo! – pozove ga Willard.

Chet Quade mu pride.

– Gdje gori?

– Onaj ludak o kojem smo ti pričali – gotovo bez daha mu počne govoriti Willard – upravo je na putu ovamo. Čini se da ovoga puta ozbiljno misli. Mogu sa sigurnošću reći da dolazi ovamo da ubije šefa!

– Gdje je? – odmah skoči Chet Quade.

– Još je na ulici, ali može stići svakog trenutka. Chete, uhvati ga napolju. Ne bih želio da ovdje u salunu dođe do krvoprolića.

– U redu!

Chet Quade nije bio čovjek koji bi dugo oklijevao. Već je bio na vratima. Gurne ih i izađe na ulicu.

Kroz pokretna vrata saluna Cass Willard opazi da je John Morgan upravo sjahao.

Chet Quade nije nikada prije vidio tog čovjeka, ali je istog trenutka znao da je to baš onaj pravi. Visok, mišićav, bradat, baš tako su ga Willard i Younger opisali.

Dakle, to je čovjek koji ne može preboljeti da je drugi u Golden Cityju, čovjek koji nije prezao ni pred čim da Colea Youngera zbaci s prijestolja.

No, prijatelju moj, to ćemo još vidjeti, pomisli Quade.

Stajao je opušteno ispred saluna i promatrao kako Morgan silazi s konja. Quade se veselo nasmiješi kada je vidio da je Morgan jahao neosedlana konja. Očito da je taj čovjek malo lud, pomisli Quade. Lud ali opasan, kao što su mu rekli Willard i Younger.

Sada se uputio prema vratima poput bika kojem su pokazali crvenu krpu.

Chet Quade istupi korak naprijed.

– Stoj!

Njegov glas bio je hladan. Čovjek zastane. Zacijelo nije bio toliko lud da ne bi shvatio opomenu.

Gledao je u Quadea sivim očima u kojima se mogla vidjeti odlučnost i čvrstina.

Chet Quade bio je manje iznenađen. Morao je priznati da ga se ovaj čovjek nije loše dojmio. Bio bi mu gotovo simpatičan u drugim okolnostima. On i taj čovjek bijahu protivnici i putovi su im se razilazili.

To isto shvatio je i John Morgan.

— Ja vas ne poznajem — hladno reče Morgan — ali znam samo jedno: ako mi odmah ne oslobodite put prema razbojničkoj spilji, tada ću vas morati ubiti.

Quade se nasmiješi.

— Pokušajte, ali ja vam to ne bih savjetovao. Bit će mnogo bolje da ponovo uzjašete svoga konja i vratite se odakle ste došli.

Sada se i Morgan sumorno nasmiješi.

— Možda ste vi brzi momak, ali nemojte misliti da ćete me moći zadržati. Savjetujem vam da mi se maknete s puta.

Naravno da se Chet Quade ne pomakne ni milimetar sa svog mjesta, ali ni John Morgan nije namjeravao uzjahati konja.

Nije bilo drugog izbora, kol-tovi će odlučiti tko će se maknuti.

Stanovnici Golden Cityja, koji su se u međuvremenu sakupili na ulici, shvatili su da će se ovdje odigrati nesvakidašnji susret dvaju protivnika. Promatralo ih je mnogo očiju, očekivajući što će se zbiti.

Promatrali su ih i ljudi iz igračnice, a kako su većina bili kockari, nisu izostale ni oklade.

— Deset dolara dajem na stranca — reče neki čovjek. —

Ima li netko drugi prijedlog?

Odmah su se javljali ostali.

— Ja sam protiv. Dajem deset dolara na Johna Morgana!

Chet Quade okrene malo glavu u stranu i nabra čelo.

— Što sam to čuo? Zar je netko rekao »John Morgan«?

Quade pogleda protivnika u oči.

— Hoćete li mi reći svoje ime, gospodine?

John Morgan slegne ramenima.

— Moje ste ime upravo čuli, zovem se John Morgan.

— Da li ste vi nekada možda bili major? — upita ga Chet Quade.

— Možda i jesam, ali se to vam ne tiče!

— Oh, prokletstvo! — brzo reče Chet Quade. — Da li me se to tiče! Ta neću valjda ubiti oca Mary-Lou! Ja sam Chet Quade!

Sada je i John Morgan bio iznenađen.

— Ja vas ne razumijem. Kako bi bilo da mi to objasnite? Čini se da vi mislite da mi vaše ime nešto znači, ali moram vas razočarati, vaše ime nisam nikada čuo.

— Ta nije moguće — čudio se Quade. — Zar vam Mary-Lou nije o meni pričala?

John Morgan ljutito odmahne glavnom.

— Vi prokleta dobro znate da ja još nisam vidio svoju kćer!

— Što, niste je vidjeli?

— Ne pravite se kao da ne znate da vaši prijatelji u ovoj razbojničkoj spilji drže Mary-Lou!

Chet Quade teško proguta slinu. Najednom mu je postalo jasno da ovdje netko s njime igra đavolsku igru, da ga je netko

htio iskoristiti da makne s puta tog čovjeka.

— Trenutak, Morgane — reče on odlučno. — Vjerujem da ćemo ubrzo riješiti nesporazum. Podite sa mnom!

On se okrene i htjede se vratiti u salun Lucky-Ben. U tom trenutku pogleda na prozor pročelja.

— Oprez, Morgane! — poviče Chet i zatim se brzo baci na tlo.

Začu se pucanj i prasak razbijena prozorskog stakla, a iz sobe se začu prigušena psovka.

John Morgan na vrijeme je uočio opasnost koja je vrebala iz sobe. Sagne se ispod prozora tako da je bio u mrtvom kutu.

Chet Quade je u međuvremenu ponovo skočio i tog trena mu se u ruci već našao revolver. Nekoliko puta zaredom opali u pravcu prozora. Zatim skoči i baci se rukama naprijed kroz prozor u sobu. Padne na drveni pod, ali se spretno sklupča i već je bio spreman za novi napad. Još je mogao vidjeti kako je neki čovjek izašao napolje kroz stražnja vrata.

John Morgan uđe u sobu s koltom u ruci, pogleda u Quadea i reče:

— Neka vas đavo nosi, ne znam zapravo kakvu igru vi ovdje igrate, ali unatoč svemu počinjete mi se svidati.

— Sada igram u svakom slučaju istu igru kao i vi, Morgane — reče Chet Quade. — A glavni zgoditak u ovoj igri je Mary-Lou!

On pokaže na vrata kroz koja je malo prije prošao neki čovjek.

— Podimo ovuda!

Vrata bijahu izvana zatvorena, ali im to nije smetalo. Jedan

metak iz Chetova revolvra raznese bravu. John Morgan se snažno baci na vrata koja odmah popuste. Morgan padne u hodnik, ali se brzo ponovo podigne na noge. Slijedio ga je Chet Quade.

Oba muškarca trčala su niz hodnik. Bez ikakvog dogovora obojica su krenula istom cilju: do ureda Colea Youngera. Iz svakog ugla vrebala je opasnost.

Kada je John Morgan htio skrenuti za ugao, začu se pucnjava. Povukao se posljednji trenutak.

— To su Youngerovi čuvari! — prosikće kroz zube.

Chet Quade kimnu. Zatim krene i ugleda na kraju hodnika nekoliko prilika. Bacajući se na pod Chet Quade opali nekoliko puta zaredom. Dva čovjeka padnu, a treći se izmakne.

— U redu je, Morgane — reče Quade i ustane. — Put je slobodan.

John Morgan je već bio kraj njega. Za nekoliko trenutaka već su obojica bila pred uredom Colea Youngera. Kao što su i očekivali, vrata su bila zaključana. John Morgan je pucao u bravu i ponovo ih otvorio snažnim udarcem.

U sobi je bio jedan čovjek, ali to nije bio Cole Younger već Cass Willard. Nekadašnji revolveraš iznenađeno se trgne kada je ugledao tu dvojicu s uperenim revolverima. On pokuša uzmaknuti i načini bespomoćnu kretnju osakaćenim rukama.

— Molim — reče molećivo. — Nemojte pucatu. Ja sam samo jadni bogalj. Chete, ta mi smo prijatelji.

— Nismo — odgovori ljutito Quade. — To smo možda bili prije mnogo godina! Ali sada znam da radiš za zlikovca. Rekli ste mi da je John Morgan hulja koja želi ubiti Colea Youngera. Ti si besramno htio iskoristiti naše nakadašnje prijateljstvo, da za tebe i tog Youngera ubijem Johna Morgana. Na sreću na vrijeme sam shvatio vašu prljavu igru. A sada želim znati gdje je Mary-Lou?

— Ja ne znam — odgovori Willard sav dršćući od straha.

Chet Quade podigne revolver i uperi mu ga u lice.

— Milost, milost — jadikovao je Willard dalje. — Ja sam samo jadni bogalj...

— Ako odmah ne kažeš gdje je Mary-Lou, nećeš više biti bogalj nego mrtvac — hladno reče Quade. — Ti me poznaješ, Willarde! Brojit ću do tri. Jedan, dva...

— U podrumu — prostenje nekadašnji revolveraš. — Skrivena je u podrumu ove kuće, a s njom je Cole Younger. Više ne znam.

Chet Quade spusti revolver.

— Jadniče — reče on prezirno. Willard im reče kako će do podruma.

John Morgan i Chet Quade spuštali su se stepenicama u podrum saluna Lucky-Ben. Kraj praznih boca i odbačenih stvari približavali su se prostorijski koju im je Willard opisao.

Bez teškoća su je pronašli, uz petrolejku koja je gorjela na stropu. Polagano su se kretali naprijed da ih Cole Younger ne bi čuo. Kada su se približili podrumu sporazumijevali su se prstima. Bili su sigurni da su i ta vrata iznutra zaključana. Ponovo su se morali poslužiti koltom da ih otvore.

Znali su da moraju biti brzi ako žele spasiti Mary-Lou. Dok je Chet Quade pucao u vrata, Mortan ih je već otvarao snažnim zamahom. Put je bio slobodan.

Ugledali su Mary-Lou i Colea Youngera. Čučali su u najudaljenijem kutu prostorije. Cole Younger imao je u ruci revolver i naslonio ga je na djevojčin zatiljak.

Lice mu je bilo izobličeno od bijesa i mržnje.

— Ako bilo što pokušate, ona će zajedno sa mnom poći u smrt — prosiktao je kroz zube.

Chet Quade zapuca prije no što je Cole Younger izgovorio prijetnju do kraja. Bio je to nevjerojatan hitac čovjeka savršeno sigurne ruke. Metak rasmrskao Coleov kažiprst.

John Morgan svom snagom udari zlikovca. U tom udarcu bila je sadržana sva gorčina.

Zatim otac i kći padnu jedno drugome u zagrljaj.

Chet Quade stajao je pokraj njih smiješeći se. Napokon, na oca ne treba biti ljubomoran.

KRAJ

Millo S. Petersson

INDIJANKINA LJUBAV

Na visoravni iznad bijele rijeke, u visokoj travi, sjedila je djevojka. Promatrala je preriju, pogledom pretraživala obzorje. Činilo se da nekoga čeka, ali to zacijelo nije bio konjanik koji joj je dolazio iza leđa. Čula je topot konjskih kopita, okrenula se i mahnula rukom u znak pozdrava.

– Crveni Cvijet sanjari otvorenih očiju.

– Sanjarim i čekam, Mudri Dobre.

– Čekaš pet proljeća. Misliš li da će doći?

– Nadam se. Dok njega ne ugledam, moje će srce biti prazno i tužno.

– U tako lijepe djevojke ne bi smjelo biti prazno srce. Ne tuguj i ne samuj. Uzmi mene u svoje srce, Crveni Cvijete.

– Zar bi mogao živjeti u njemu zajedno s tugom, Mudri Dobre?

– Ne bih volio tako živjeti. Ali ti moraš prestati drugovati s tugom. Moraš zaboraviti na brata. Možda je već u vječnim lovištima.

– Srce mi kaže da živi. On mora

živjeti. Veliki Manitu ne može biti toliko nemilosrdan prema meni. Uzeo mi je oca. Zar mu to nije bilo dovoljno?

– Ne mogu znati što radi Veliki Manitu i ne znam koliko žrtava traži od nas – i tebe, dakako. Znam samo svoje želje, Crveni Cvijete.

– Ti si veliki ratnik, Mudri Dobre. Mnoge djevojke iz našeg plemena s radošću bi bile tvoje žene, savile svoje gnijezdo u tvom vigvamu. Ja ne mogu. Ne želim radati tvoju djecu u boli i tuzi. Ne želim unijeti svoju tugu u tvoj vigvam. Oprosti mi, Mudri Dobre.

– Oprošteno ti je, Crveni Cvijete. Potražit ću svoju sreću negdje na drugom mjestu. Neka te Veliki Manitu nagradi radošću zbog tvoje ljubavi prema bratu. Zaslužila si to, Crveni Cvijete.

Indijanac mahne rukom u znak pozdrava. Odjahao je prema rijeci i više nije ni pogledao djevojku.

Njezine krupne smeđe oči orosiše se suzama.

Ispod visoravni, kao na dlanu,

prostirao se gradić Mesa. Desno, u podnožju visoravni, protjecala je rijeka Salt. Dvojica su jahača sjedila na konjima i promatrala Mesu. I jahači i konji razlikovali su se jedan od drugoga kao dan od noći. Na prekrasnom mustangu, rijetkom primjerku svoje vrste, sjedio je mlad Indijanac. Na drugom konju, zapravo ruglu od konja, sjedio je bijelac. Šutke su promatrali grad kao da se odlučuju hoće li sići u njega.

– Ha, Bezimeni. Hoćemo li sići u ono golemo čudovište od sela koje su sebi sagradili bljedoliki? – zapita bijelac.

– Ti odlučuješ, poglavico. Ti biraš putove i staze kojima jašemo – reče Indijanac.

– Da. I bitke koje vodimo. U ovom gradu vodit ćemo najveću bitku u tvom životu, Bezimeni. Želim da dulje vrijeme živiš među bijelim ljudima, da naučiš njihove običaje, upoznaš njihovo ponašanje u različitim prilikama. Dosad si vidio samo kako se bore i borio se protiv njih.

– Je li to važno za moj život, poglavico?

– Vrlo je važno, Bezimeni. Govor bijelih ljudi dobro si naučio. Otkad zajedno jašemo vidio si mnogo bijelih ljudi. I dobrih i loših. Moraš ih bolje upoznati. Zato ćemo sići u ovaj grad i zadržati se što dulje u njemu. Gledaj oko sebe i uči. Sve što naučiš, trebat će i tvom plemenu.

– Neka bude po tvomu poglavico – složi se Indijanac.

– Silazimo. Budi oprezan, momče! U onoj gradskoj prašumi živi mnogo krvožednih zvijeri. Ni jedna jedina od njih neće propustiti priliku da nas zaskoči – upozori ga bijelac.

– Moje mi srce govori da će biti tako, poglavico.

– Ne sluti na zlo, Bezimeni. Vaši

indijanski instinkti, koje vi nazivate govorom srca, često pretjeruju.

– Nadaјmo se da imaš pravo, Millo.

Dvojica na konjima silazila su u Mesu opsjednuti mislima o onomu što ih očekuje ondje.

Bio je to Mad Millo – tako su ga zvali zbog negove nepredvidive naravi – i njegov prijatelj Indijanac kojega je prije nekoliko godina pokupio na padinama Mogollon Rima uz obalu potoka Chevelon. Mladi Indijanac nije imao imena jer mu je oduzeto kaznom. Otjeran je iz plemena da hrabrošću ili drugim odlikama zasluži novo ime. Bez konja, bez oružja, goloruk. Imao je sreću. Naletio je na Mad Milla i ovaj ga je uzeo u svoje ruke i svoju surovu školu života. Bila je to škola borbe za opstanak, škola divljega i neukrotivog Zapada.

Millo je bio dobar učitelj. Indijanac je do savršenstva svladao bori-lacke vještine i rukovanje oružjem svih vrsta. Ni jedan revolveraš nije se mogao uspoređivati s njim, pogotovu ne onaj koji bi ga potcijenio. A svaki je to činio, manje ili više.

Indijanac i Millo uništili su mnoge razbojнике i njihove bande. Otkad su razbojnici istrijebili Millovu obitelj, otad ih on nije prestao proganjati. Tako je učio i Indijanca da se bori na strani pravde i pravičnosti.

Ni Millo ni Indijanac nisu rado silazili u veća naselja. Njihovi konji još manje. I ljudi i konji pripadali su divljini i preriji. Lovili su a s prvim snijegom silazili do sabirnih postaja da prodaju krzna.

Nisu lovili zbog novca nego zbog radosti življenja u prirodi i potrebe opstanka u njoj.

Ulazili su u Mesu, lagano, oprežno, prvi put. Dostojanstveno, po sredini ceste, ne okrećući se.

Ljudi su gledali u ovaj par zaprepasteni, iznenađeni. Bijelac i Indijanac već davno nisu zajedno ujahali u Mesu. Pogotovu ne ovakva dvojica. Bijelac na nekakvoj ragi koja nije bila ni konj ni mazga. Indijanac na jedinstvenom primjerku mustanga koji je vrijedio čitav imetak. Bijelac je preko krila nosio dugu pušku za lov na bizone a najnoviji model brzometne vinčesterke ležao je pri sedlu, u koricama. I Millo i Indijanac bili su odjeveni u odijela od jelenske kože ukrašena resama. Obojica su nosila šešire široka oboda, na nogama mokasine, o pojasu nisko obješene revolvere. Duga kosa, crna kao u gavrana, izdvajala je Indijanca, pa je odmah bio prepoznatljiv kao crvenokožac.

Na stolcu, nogu ispruženih i podignutih na ogradu trijema, drijemao je šerif Andrew Roberts. Samo su neupućeni mislili da taj stari lisac drijema. Oni drugi, koji su ga bolje znali, tvrdili su da Andrew Roberts sve vidi i čuje i onda kad spava. Vjerojatno su imali pravo, jer kako bi mu drukčije uspijevalo biti već deset godina šerif u Mesi. Mesi, gradu kroz koji su prohujali mnogi banditi. Prilično ih je bilo i zaustavljeno ovdje. Najčešće metkom, jer za konopac nije bilo vremena.

Millo i njegov prijatelj Indijanac zaustave konje pred šerifovim uredom. Šerif je još ostao nepomičan. Došljaci također. Nakon podulje stanke prvi se ipak javi šerif Roberts.

– Slušam vas, bijeli i crveni ratnici. Što vas dovodi u Mesu?

– Znatizelja, šerife. Htjeli bismo saznati kako se živi u tako velikom gradu – odgovori mu Millo.

– Zbog znatizelje mnogi se stranci odmaraju na mjesnom groblju, a bili su dobri borci. Ako nemate drugih razloga, opskrbite

se svime što vam treba i produžite u divljinu i preriju. Ondje ćete dulje živjeti. Pogotovu tvoj crveni prijatelj. U ovom gnijezdu ljudi ne vole Indijance.

Graja ljudi koji su se već okupili pred šerifovim uredom potvrdi šerifove riječi.

Na ovu viku Millo i Indijanac nisu se ni osvrnuli.

– Njihov je to problem, šerife. Mi se znamo braniti od neugodnih ljudi. Na putu kojim jašemo prilično ih je ostalo s natpisom i daskom iznad glave. Namjeravamo neko vrijeme ostati ovdje.

– Onda želim znati vaša imena, gospodo.

– Millo i Modri Kaput.

– Čuo sam o vama. To je ime Indijanac dobio u Holbrookku?

– Točno, šerife. Pobijedio je okorjela razbojnika skrivena u vojničku uniformu.

– Ljudi! Ne dirajte ih. Opasni su kao pume! – upozori šerif skupljanu gomilu.

Indijanac i Millo zapute se prema hotelu. Unajmili su sobe i naručili toplu vodu za kupanje. Indijanac odnese njihove stvari u sobu, a Millo odvede konje u staju.

Nakon kupanja i večere odluče ne izlaziti iz hotela, a još manje posjetiti neki od saluna.

* * *

Indijanac još nema svoje ime. Ono – Modri Kaput – dao mu je Millo iz šale. Mladi ga je Indijanac prihvatio očaran vojničkim modrim kaputom i sjajnim dugmadima. No, netko je to čuo, pa kako Indijanci za uši bjelaca imaju čudna imena, prihvatio ga kao prirodno i priča o Indijancu s takvim imenom otputovala je kroz divlji Zapad.

Millo i Indijanac kupili su nova odijela kakva su u to vrijeme nosili ljudi na Zapadu. Dakako, osim bo-

gataša i kockara koji su se odijevali po istočnoj modi.

Nova odijela dobro su im pristajala. Izišli su iz dućana i u prvi tren nitko u njima ne bi prepoznao jučerašnje jahače. Prošetali su gradom, razgledali trgovine, salune.

– Govor moga srca kaže mi da nešto ne valja. Vidiš li nešto, poglavico?

– Jedan čovjek na krovu, lijevo. Jedan na nogostupu s puškom, desno. Treći ide ravno na nas. Zaostani i pazi na ovu dvojicu. Treći je moj.

Uto se ulicom razliježe glas:

– Čekam te, Mad Millo. Izidi na sredinu ulice!

– Dugujem li ti nešto, Chiroki Joe?

– Život mog brata – čuo se odgovor. – Ustrijelio si ga u Tucsonu.

– Bio je razbojnik!

– Bio je moj brat!

– Prvi je potegao. Hoćeš li i ti učiniti tako?

– Izidi, Mad Millo! Hoću da vidim tvoju njušku.

Millo istupi na kolnik.

Ljudi su se brzo sklanjali.

Dva hitca ispaljena kao jedan poput groma odjeknuše Mesom. Čovjek na krovu uzdiže se, zatetura i surva na ulicu. S desne strane, s nogostupa, posrćući na kolnik istrča drugi. Stigao je iz puške tek opaliti metak ispred sebe i tad se sruši.

Indijanac je bio prebrz za njih oba.

Chiroki Joe problijedi. Strah mu prostruji tijelom.

– Tvoj život vrijedi tisuću dolara. Uzet ću ih. Potegni, Joe!

Joe izvadi revolver, ali ne stigne pucati. Pokosi ga metak iz Millova revolvra.

– Pokajte se, ljudi! – vikao je pastor i mahao knjigom iznad glave. Ne ubij, rekao je Gospodin Bog! Ti

si ga ubio, Mad Millo. Tko se mačalaća, od mača i pogiba, grešniče! Gledaj, tako piše u Svetom Pismu.

– Ne baljezgaj, pope. Nisam ga ja ubio. To ga je Bog pozvao da side u pakao. Ondje ga odavno čekaju.

– I za tebe je Bog predvidio isto mjesto. Ni tvoja duša neće u raj! Čuj što ovdje piše!

Iz otvorene knjige pastor izvuče deringer i oba metka ispalila u Mad Milla.

Još ne vjerujući u ono što je vidio, Millo se zanese i stropošta u prašinu nasred ulice.

Indijanac ispalila metak koji pastora pogodi u čelo i gotovo mu raznese glavu.

Šerif je zakasnio da spriječi ovu bitku, iako je sve vidio sjedeći na trijemu ispred svog ureda. Prepoznao je bandite koje je vodio Chiroki Joe. Sva četvorica bila su ucijenjena na ukupno tri tisuće dolara.

Jedan metak iz deringera pogodio je Milla u rebro i odbio se od tijela, a drugi prostrijelio lijevo plućno krilo. Liječnik mu je obradio rane i odredio strogo mirovanje i njegu. Indijanac je pazio na prijatelja, njegovao ga i čuvao. Unajmio je i ženu koja mu je pomagala. Tri tjedna nakon toga Indijanac je Milla poveo prema Salt River Canyonu gdje je obitavalo njegovo pleme. Iscrpljen od rana i gradske tjeskobe, Millo se nije usprotivio.

* * *

Okruženi indijanskim ratnicima, ženama i dječurlijom, pred poglavičin šator stigli su Millo i Bezimeni. Indijanac je na sebi imao modri vojnički kaput ukrašen žutim širitima i blještavom bijelom metalnom dugmadi. Bio je ponosan na odoru a njegovi suplemenici očarani izgledom i oružjem prognanika.

Poglavica ih je dugo promatrao a onda progovorio:

– Neka govori ratnik u modrom kaputu.

– Vratio sam se, poglavico. Jašio sam mnogim stazama, naučio jezik bijelih ljudi, ovladao njihovim bori-laćkim vještinama. Borio sam se protiv zlih bijelih ljudi i svladao mnoge od njih. Vratio sam se da do-bijem ratničko ime i budem prim-ljen natrag u pleme.

– Stekao si dobrog konja i dobro oružje. Jezik ti je dugačak. Tko je bijeli čovjek kojega si doveo?

– Mađ Millo, poglavico. Njegovu sam ratnu školu završio.

– Čuo sam o njemu. Smjesti ga u vigvam i pozovi vrača. Loše izgle-da.

– Bio je ranjen u gradu bijelaca, Meši.

– Ti ćeš se morati iskazati pred cijelim plemenom.

Mađ Millo zaista je loše izgledao. Naporan put i nezarasle rane iscr-pli su ga. Indijanac ga je skinuo s konja i unio u vigvam. Položio ga na krzna i pokrio šarenim indijan-skim pokrivačima. Iscrpljeni u vru-ćici Millo je, pošto je popio napitak što mu ga je dala stara Indijanka, odmah, zaspao. Probudio se tek su-tradan u podne. Kroz poluotvorene oči promatrao je ženu koja je nešto radila u šatoru. Tad se sjetio da su on i Bezimeni došli u indijansko se-lo. Otvorio je oči i lagano se naka-šljao. Indijanka se okrenula.

– Treba li nešto bijeli prijatelj mog brata?

Millo je očaran ljepotom djevojke nijemo gledao mladu Indijanku. Bi-la je to ljepotica kakvu još nije vi-dio. Dva krupna smeđa oka gledala su ga toplo, prijateljski. Osmijeh na njenim usnama otkrivao je kao ni-sku bisera bijele zube. Djevojka u kožnatoj odjeći ukrašenoj šarama i

resama djelovala je nestvarno. Mil-lu se činilo da sanja.

– Sanjam li ja ili je u ovom vi-gvamu najljepši Crveni Cvijet koje-ga su ljudske oči ikad vidjele? – upita Millo jezikom Apaša.

– Ne sanjaš, bijeli ratniče. Oda-kle znaš da je moje ime Crveni Cvi-jet?

– Takva ljepota ne može imati drukčije ime, Crveni Cvijete.

– Još nisi toliko zdrav da govoriš laskavim jezikom. Je si li gladan?

– Malo manje od vuka.

– Donijet ću ti najbolju hranu za bolesnog ratnika. Spremila ju je moja majka. Želi da bijeli prijatelj njenog sina bude snažan i zdrav već sutra.

– Ako me njeguje Crveni Cvijet, dugo bih želio biti bolestan. Reci majci neka ne žuri.

– Moj brat, tvoj prijatelj, bori se sutra za svoje ratničko ime i pravo na povratak u pleme. Moraš biti prisutan.

– Hoćeš li biti pokraj mene, Cr-veni Cvijete.

– Bit ću. Moram biti jer si bole-stan.

– Onda će tvoj brat pobijediti sve protivnike.

Djevojčino se lice ozari od sreće. S njega bljesnu radost i kao da se prenese na Milla. Bio je i on rado-stan zbog djevojke kojoj je vratio brata, borca i gotovo nenadmašnog ratnika.

Djevojka mu je donijela punu zemljanu zdjelu jela. Bilo je unutra mesa, aromatičnog korijenja, ljeko-vitih trava. Sve je pojeo, još jednom pogledao Crveni Cvijet i zaspao. Spavao je s osmijehom na licu i sli-kom Crvenog Cvijeta u snovima. Kad je ponovo otvorio oči, pred njim je stajala Crveni Cvijet, i osmjehivala mu se. Osmjehnuo se i on, prihvatio lončić s čajem od lje-

kovitih trava i ispio ga ne ispuštajući djevojku iz vida. Pogled njenih toplih smeđih očiju i njezin osmijeh bili su mu melem bolji od svih ljeovitih trava. Osjetio je da mu srce ubrzano lupa, da mu jabučica u grlu poigrava. Glas mu zatreperi poput brezova lista na vjetru.

— Kad počinje tvoj brat nadmetanje s drugim ratnicima?

— Samo što nisu počeli.

— Podimo, Crveni Cvijete! Tvoj je brat najveći ratnik među Apašima.

Uzela ga je pod ruku pomažući mu pri hodu. On se pravio kao da ne može bez te pomoći. Uživao je u dodiru njene ruke koja ga je stiskala za mišicu.

Na livadi podno sela skupili su se svi pripadnici plemena. U polukrugu su posjedali na travu i s nestrpljenjem očekivali početak natjecanja. Ispred polukruga sjedili su ugledni plemenski starci i poglavica. U sredini, udaljen od svih, sjedio je Bezimeni. Pokraj njega stajao je i čupkao travu njegov mustang kava nije bilo u plemenu.

Poglavica ustane, podigne u zrak svoje kičeno znamenje, na što se utiša graja okupljenih Indijanaca.

— Vratio se izgnanik — grlenim glasom progovori poglavica. — Stekao je dobrog konja i dobro oružje. Ako njegov jezik ne laže, on je veliki borac i ratnik. Nadjača li svoje protivnike, ili većinu od njih, Vijeće staraca dat će mu ratničko ime i dopustiti povratak u pleme. Neka natjecanje počne onako kako sam odredio.

Na desnom krilu, u skupini snažnih apaških ratnika, nastaje komešanje. Izdvoji se krupna snažna ljudska. Gol do pojasa, bez ikakvog oružja, zaputi se do Bezimenoga i stade na desetak koraka od njega.

Bezimeni ustane i počne skidati odjeću sa sebe.

— Veliki Medvjed borit će se golim rukama protiv Bezimenoga! — glasno objavi jedan od starijih ratnika.

Veliki Medvjed podiže obje ruke u visinu glave i napne svoje mišice. Svaki od njih jasno se razaznavao i ulijevao strahopoštovanje. On se okrene oko sebe da ga svi vide. Osobito je želio impresionirati svog protivnika, Bezimenoga. — Paun se šepiri i pokazuje svoje perje! Veliki Medvjed slab je protivnik za mene! — mirno i bez uzbuđenja reče Bezimeni.

— Uh! — jeknu Veliki Medvjed na ovu uvredu. Tvoja je jezičina otrovna, snaga kao u kojota, pamet kao u bizona. Dodi, lajavo pseto!

U takvim natjecanjima uvrede služe za razjarivanje protivnika. Razjareni gube opreznost, lakše ih je svladati.

Bezimeni pode. Lijevu ruku ispruži prema Velikom Medvjedu koji je zgrabi objeručke. Bezimeni ga tresnu bridom dlana druge ruke po snažnom vratu. Svu svoju snagu unio je u ovaj udarac. Koljena Velikog Medvjeda kleknuše, popustiše pod snagom udarca i teretom njegova golema tijela. On pade i osta nepomično ležati.

Muk zaprepaštenja obavi prisutne. Mnogi nisu ni vidjeli što se dogodilo.

Crveni Cvijet pljesnu rukama. Poglavica ljutito pogleda prema djevojci. Mad Millo mu se osmjehne.

U još četiri ratničke discipline Bezimeni je pobijedio kao od šale. U streljaštvu, u čemu su Indijanci gotovo uvijek slabi, Bezimeni je oduševio Vijeće staraca i poglavicu. Ostali ratnici, osobito mladi, gledali

su ga s divljenjem. Najsretnija bila je Crveni Cvijet.

Poglavica ustane i podigne svoje znamenje. Nasta tišina.

— Neka Vatrene Strijela stane pred Vijeće staraca!

Bilo je to ratničko ime za Bezimenog. On pristupi pred poglavicu i starce.

— Postao si ratnik i dobio svoje ratničko ime, Vatrene Strijelo. Primljen si natrag u svoje pleme. Plemenu duguješ onih dvanaest konja što su ti ih Vrane ukrade dok si još bio dječak. Dobro došao među svoj narod, Vatrene Strijelo!

Slavlje u čast Vatrene Strijele trajalo je duboko u noć.

* * *

Okružen njegom i pažnjom Crvenog Cvijeta, Millo se brzo oporavljao. Kako je postajao snažniji, sve je više sebe hvatao u pohotnom i čeznutljivom gledanju djevojke.

Jednu večer nije izdržao. Zgrabio je djevojku, položio je na krzna u svom vigvamu i ljubio strasno, bez ustezanja, bez granica. Djevojka mu je uzvratila. Njeni osjećaji nisu bili zaustavljeni nikakvim izmišljenim stidom i ustezanjem. Ona je bila dijete prirode, nadena da uzima darove prirode i da ih vraća žarom divlje, neukroćene strasti.

Te noći nisu progovorili ni riječi. A i čemu? Sve je bilo jasno na dodir ruke, dodir usana, dodir usplamtjelih tijela.

Indijanska djevojka, Crveni Cvijet, našla je te noći svog čovjeka. Našla je gospodara svojih misli, svojih osjetila, svega što je njeno. Odsad i njen život pripada ovom bijelom ratniku.

Učili su je tako u njenom plemenu i ove noći ona je to prihvatila s radošću.

Od ove noći izmijenit će se tokovi

njezina života. Od ove noći počeo će vraćati prirodi ono što je jednom davno uzela. Radat će djecu bijelom ratniku, radat će nove ratnike svom plemenu.

Zrake jutarnjeg sunca prodirale su u šator. Glava njenog čovjeka ležala je među njenim čvrstim dojka-ma. Dok ju je on ljubio, ona mu je milovala glavu, provlačila svoje prste kroz njegovu kosu.

* * *

Ležao je na obali Bijele rijeke i, nakon kupanja, svoje tijelo izlagao suncu.

Poslije toliko vremena Millo je shvatio što znači žena u životu čovjeka. Prvi je put volio nekako drukčije nego što voli majka, sestra, brat, otac.

— Čudno — razmišljao je Millo — kako mržnja lakše i brže prodire u sve pore čovjekova života. Dovoljno je da mu netko dirne, ugrozi ili ubije nekoga bliskoga pa da mržnja odmah ude pod čovjekovu kožu. I najmanja nepravda izaziva mržnju koja ovlada čovjekom, izmijeni mu život, izobliči gledanje na svijet dijeleći ga na dva tabora: zli i dobri. Nigdje nema onih toplih tonova koje priroda slika svuda oko čovjeka. Nigdje nema prijelaza, nema nigdje sredine između ta dva tabora.

Opsjednut svojom mržnjom čovjek postaje slijepac. Oko sebe ne vidi radosti dok odnekud ne dobije žestoko po glavi. Onda se do temelja uzdrma, strese i shvati da voli. Voli jednu indijansku djevojku koja zna samo za ljubav, tugu i radost. Mržnje nikad nije bilo u njenom srcu.

— Zar se čovjek zaista mora roditi negdje u divljini, upijati u sebe mirise potoka, livada, planina, pa da nikad ne upozna i ne osjeti mržnju? — pitao se Millo u trenut-

ku kad se uz njega prislonila Crveni Cvijet.

– Tuga je na licu mog ratnika. Što nisam dobro uradila, Millo?

– Sve što činiš dobro je, Crveni Cvijete. Ti si najveće dobro koje sam upoznao. Otkrila si mi najljepšu stranicu ljudskog života, Crveni Cvijete. Postala si moj život, onaj ljepši dio života koji nisam poznao.

– Raduješ li se, Millo?

– I radujem se i tužan sam, Crveni Cvijete.

– Čemu tuga u tvom srcu, moj ratniče?

– Tuga zbog tebe, Crveni Cvijete. Tvoj život uz mene pretvorit će se u čežnju i čekanje. Očekivat ćeš moj povratak, neću moći uvijek biti uz tebe, u tvom plemenu.

– Ja sam uvijek očekivala i čežnula, Millo. Živjela sam sama s majkom, bez ikakvog zaštitnika. Otac nije mogao preboljeti gubitak mog brata Vatrene Strijele. Njegov sin, njegov ponos, istjeran je iz plemena. On nije smio poći za njim da mu pomogne, da ga spasi. Učinio je nešto drugo. U prvom sukobu s bijelim ratnicima pokazao je nenadmašivu hrabrost. Jurišao je dok ga bijeli ratnici nisu ubili.

– Bio je to juriš samouništenja, Crveni Cvijete. I sam sam bio takav. Što je bilo dalje?

– Čežnula sam za mojim bratom, očekivala njegov povratak. Majka, iako još prilično mlada, nije se htje-

la preudati i biti druga, treća skvo nekom ratniku. Živjele smo same. Brat me bio naučio kako se najbolje love ribe u Bijeloj rijeci, kako se suše, čuvaju za zimu. Mnogo sam ribe ulovila. Majka ju je spremila, mijenjala za drugo meso, kože.

– Je li ti bilo teško, Crveni Cvijete?

– Bilo je. No nagrađena sam za čežnju i čekanje. Došao je moj brat, Vatrene Strijela. Doveo mi je tebe, mog čovjeka, mog ratnika, mog zaštitnika. Radosna sam, moj Millo.

– Volim kad se tako osjećaš.

– Onda ne smiješ tugovati.

– Nije važno samo tugovanje. Želio bih znati odgovor na pitanje koje me muči već nekoliko dana.

– Što te muči, Millo?

– Pitam se, Crveni Cvijete, imam li ja pravo ponovo vratiti u tvoje srce tugu i čežnju? Jesam li ja pravi čovjek za tebe? Ti ne znaš ništa o meni.

– Nema više tuge u mom srcu. Nikad je neće ni biti. Ljubav je zauzela njeno mjesto. Čežnja će još više jačati moju ljubav prema tebi. Jesi, ti si moj čovjek, Millo. Sve znam o tebi i tvojim patnjama. Rekao mi je moj brat Vatrene Strijela.

– Čvrsto si me zgrabila, Crveni Cvijete.

– Onda me ljubi, Crveni Cvijete! Ljubi dok ima daha u tebi!

Nije čekala da joj to kaže još jednom.

LJETNI KVIZ '81

- Iskoristite godišnji odmor i za rekreaciju uma! Provjerite svoje znanje i zabavite se pri tom uz pomoć specijalnog enigmatskog izdanja LJETNI KVIZ '81
- Brojne zanimljive SKANDINAVKE, talijanske i klasične križaljke, rebusi i crtane zagonetke
- Uključite i porodicu – ovo izdanje je namijenjeno cijeloj porodici
- Specijalni umetak – »ratna« igra u četverbojnom ofsetnom tisku
- Popularni nagradni natječaj
- Razonoda za cijelu porodicu

LJETNI KVIZ '81

Louis l' Amour:

PLESAČICA KATE

Za one koje to zanima, koraljni greben iz ove pripovijetke zove se Poclington, a njegov je položaj opisan u priči.

Misima je jedan od otoka Louisiadea, vrlo dugoga otočnog niza. Neki od tih otoka su goroviti, krševiti i gusto obrasli šumom. Na njima je nađeno zlato u naplavinama rijeka i zlatne žice u njedrima planina, kao što se i spominje u pripovijetki. Do prije nekoliko godina govorilo se da su domoroci istočnih otoka kanibali, ali prema nedavnim izvještajima, to više nije istina ako je ikad i bila.

Taj arhipelag je izuzetno lijep i slikovit, a priroda je još relativno nedirnuta.

Bila je to pruga sivkasto bijelog pijeska uhvaćenog u tanke prste grebena. Veći dio koraljnog grebena se sušio, a na nekim su mjestima slomljeni zubi koraljne mase oblikovali ružne obronke uokvirene s nekoliko crnih kamenova, dopola uronjenih u more.

Na jednom kraju spruda izbijala su iz pijeska, kruta, bijela rebra ne-

kog starog jedrenjaka, a blizu njih ležao je zardali trup željeznog teretnjaka. Tu je bio više od šezdeset godina.

Dvadesetak kilometara od sjeveroistoka prema jugozapadu površinom Koraljnog mora prostirao se greben. Na najširem mjestu imao je ne više od četiri kilometra, ali se mjestimice sužavao na manje od kilometra. Pruga zupčaste stijene i bijele vode izgubljena u dalekoj usamljenosti Pacifika. Dugi tamni valovi udarali su u vanjske stijene, a nebeski beskraj iznad grebena pretvarao se na popodnevnom suncu u bakrenastu školjku.

Na bližem kraju spruda, zaštićena od nadiranja mora pri svakom vremenu, osim za uragana, šupljina u stijeni bila je prirodna cisterna. Na dnu je bilo nekoliko centimetara mutne vode. Pokraj nje čučao je on, u otrcanu odijelu od grube tkanine i platnenim cipelama.

— Tri dana — ocijenio je gledajući u šuplinu. Žmirio je zbog sunčeva bljeska. — Tri dana budem li štedio, a onda sam gotov.

Poslije toga: žed. Bijelo, strašno

blještavilo tropskog sunca, osušeno grlo, sprženo meso i nekoliko dana ili sati delirija, a zatim dugo ležanje širom otvorenih očiju okrenutih nebu prije nego galebovi i rakovi završe s ostacima.

Znao je gdje je. Pomorsku kartu dobio je u Port Darwinu. Doduše, karta je bila izlizana na pregibima, ali na mjestu gdje je bio ucrtan taj greben nije bilo pregiba, pa je lako ustanovio svoj položaj. Sjedio je na pustom koraljnom grebenu koji su brodovi izbjegavali. Geografske koordinate su približno bile 10°45' južne širine, 155°51' istočne dužine.

Najbliže kopno bilo je udaljeno stotinjak kilometara, ali ništa se ne bi promijenilo ni da je bilo stotinu tisuća kilometara daleko.

Počelo je sa zlatom. Škuner je kojem je služio kao drugi oficir usidrio se, u uvali Bugoiya, ali mjesto nije bilo pogodno za sidrište, pa su se mogli zadržati samo nekoliko sati. Stajao je na malom molu i nadgledavao ukrcavanje tereta i tada mu je prišao neki dječak.

Bio je to nježan domorodac velikih lijepih očiju. Kada mu se sasvim približio, dječak je progovorio ne gledajući ga:

— Čovjek reći ti doći. Nikome govoriti.

— Doći? Kamo?

— Ti doći. Ja pokazati.

— Imam posla, dječake. Sada ne želim djevojku.

— Ne djevojka. Čovjek uskoro umrijeti. On kazati, molim, ti doći?

Dugan pogleda sat. Ukrcavali su posljednji sanduk, ali neće otploviti još najmanje jedan sat. — Koliko je to daleko?

— Deset minuta.

Neki čovjek umire? Ali zašto da ide k njemu? Na ovim se otocima još zbivaju čudne stvari, a on je bio znatiželjan.

— Molom se približavao kapetan i on mu pristupi.

— Kapetane! Nešto se dogodilo. Ovaj me dječak želi odvesti nekom čovjeku koji je na umoru. Govori da

ne kažem nikome ništa, a to je samo deset minuta daleko.

Douglas pogleda dječaka, a onda svoj sat:

— U redu, ali imamo manje od jednog sata: Ako otplovimo prije nego se vratiš, ostat ćemo nekoliko dana u Woodlarku ili Murui kako se to već zove. U selu imam prijatelja. Raspitaj se samo za Sama. On će te prebaciti jedrilicom onamo.

— To neće biti potrebno. Odmah ću se vratiti.

Douglas ga pogleda i, pomalo se šaleći, reče:

— Dugane na ovim sam otocima pedeset godina. Tu se nikad ništa ne zna. Nikad!

Misima je, iako samo dvadesetak kilometara duga i pet do šest široka, bila pod gustom šumom, a njena su se brda dizala do visine od tri stotine do tisuću metara. Kako je otok na južnoj strani vrlo strm, većina naselja je na sjevernoj obali.

Dječak je otišao i sada je stajao pokraj palme dokono bacajući kamenje u lagunu. Dugan skine kapu i otiđe s mola brišući znoj sa čela. Udalji se od obale a zatim skrene i uputi se prema sjeni povremeno zastajkujući. Dječak je nestao među drvećem.

Na rubu šume Dugan je sjeo i naslonio se leđima na jedno stablo. Poslije nekoliko trenutaka pokraj noge mu pade kamen i on opazi dječaka iza nekog drveta, udaljenog trideset metara. Ustade, ispravi se i s rukama u džepovima uputi se uzduž sjene ulazeći sve dublje u šumu. Naposljetku opazi da se dječak zaustavio na nekoj malo korištenoj stazi.

Hodali su zajedno otprilike pola kilometra. Dugan pogleda sat. Morao bi požuriti.

Iznenada dječak ude u grmlje i pridrži granu da i on prođe. Tridesetak metara dalje ugleda malu kolibu iz koje se dizao tanak stup dima. Dječak potrči naprijed.

Pred kolibom je stajala mlada žena koja je, sudeći prema izgledu, bila dječakova majka, a u kolibi je na

vojničkom krevetu ležao neki starac. Oči su mu bile upale u očne duplje, a obrazi ispijeni. On uhvati Dugana za ruku. Prsti su mu bili tanki i podsjećali su na pandže.

— Morate mi pomoći! Vi ste s Douglasom?

— Jesam.

— Dobro! On je pošten. To svatko zna. Potrebna mi je vaša pomoć — zastade na tren. Disao je hrapavo i mučno. — Imam unuku. Živi u Sydneyju. — Starac položi ruku na vrećicu od grube smeđe tkanine koja je ležala ispod kreveta. — Ona mora dobiti ovo.

— A što je to?

— To je zlato. Ovdje ima ljudi koji ga žele ukrasti kada ja umrem. No to zlato mora dobiti moja unuka. Vi ćete joj ga odnijeti i zadržati polovicu. Hoćete li to učiniti?

Sydney? On ne ide u Sydney. Ipak, zlato se može prodati, a novac poslati poštom. Starac utisne neki papirić Duganu u ruku. — Njeno ime i adresa. Odnosite joj to nekako. Vi to možete. Vi ćete to učiniti.

— Ali ja ne idem u Sydney. Kada napustim Douglasa, otputovat ću u Singapur i uhvatiti brod za domovinu... Ili ću otići u Indiju.

— Morate! Oni će mi ga ukrasti. Već su pokušali, a sada čekaju. Ako doznaju da ga vi imate, opljačkat će vas. Poznajem ih.

— Dobro — oklijevao je. Mora krenuti na brod. Dogovor koji je Douglas imao na Woodlarku bio je važan. »Kapetan u ovom slučaju neće nikoga čekati, a najmanje mene koji sam s njim samo nekoliko tjedana«, mislio je Dugan. — U redu, dajte mi to zlato. Nemam mnogo vremena.

Žena izvuče vrećicu ispod kreveta i on se sagne da je podigne. Bila je mnogo teža nego je izgledala. Starac se nasmiješi.

— Zlato je uvijek teško, prijatelju moj. Preteško za mnoge ljude.

Dugan se ispravi i prihvati pruženu ruku, a zatim izade iz kolibe noseći zlato.

Vrećica je zaista bila teška. Kad

dode na škunu, neće biti problema. Pogleda sat i opsuje. Već je zakašnio, a oseka...

Kad je stigao u lučicu, bilo je prekasno. Škuna je otplovila!

Stajao je i gledao more. Odjednom je shvatio svoj položaj. Ostao je na otoku na kojem živi dvadeset i pet bijelaca o kojima ništa ne zna i nekih tisuću i pol domorodaca o kojima zna još manje. Osim toga, uvijek ima ljudi koji prelaze s otoka na otok na brodovima ove ili one vrste i koji ugrožavaju mora oko Indonezije.

Woodlark je udaljen stotinjak kilometara. Znao je da mnogo ovisi o tome hoće li škuna stići tamo na vrijeme i ostvariti dogovor o teretu koji će inače preuzeti drugi brod. Ostavili su ga i sada je sam.

Približi mu se neki zdepasti braconja. Imao je prljave platnene hlače i stražarsku kapu, a platneni kaput visio je na njemu nezakopčan. Ima li pištolj? Dugan bi se okladio da ima. Prepoznao je čovjeka po opisima koje je ranije čuo.

— Čini se da su otplovili, a vas ostavili — reče bradati i pogleda vrećicu.

— Vratit će se.

— Douglas? Ne bih se u to kladio. Ovamo dolazi jedanput u šest mjeseci a ponekad prode i cijela godina.

— Ovaj put je drugačije — lagao je. — Provest će otprilike tri mjeseca na Lousiadama i Solomonskom otočju. Namjerava ovamo doći tri do četiri puta, pa ću se samo negdje smjestiti i čekati.

— Možemo se pogoditi — reče čovjek. — Mogu vas prebaciti na Solomonsko otočje. — On trgne glavu. — Imam dobar čamac i često tamo putujem. Podite sa mnom.

— Zašto? Kada se Douglas vraća?

Hotimično okrene leđa čovjeku i ode. Zimmermann, to je sigurno Zimmermann.

U prodavaonici su mu rekli gdje može naći Sama. Sam je bio žilav čovječuljak tužnih plavih očiju i ri-

jetke kose. Odrečno je odmahnuo glavom:

– Ovdje moram živjeti.

– Douglas je rekao...

– Mogu naslutiti. Douglas mi je drag. On je jedan od najboljih ljudi na otocima, ali ne živi ovdje. Ja živim. Ako odete, učinit ćete to na svoj račun. Mogu vam reći samo to da vam se nitko neće usuditi pomoći. Pogodite se s njima ili ćete čekati da se Douglas vrati.

Dvaput je ugledao dječaka koji ga je iz daljine pratio. Zadržavao se u blizini drveća kroz koje je vodio put do starca. Krene prema šumi jer je osjetio potrebu da ponovo razgovara sa starcem, a nositi zlato postajalo je sve neugodnije.

Kad je stigao do kolibe, na vratima je bila ona žena i mijesila nešto u drvenoj zdjeli.

– Stari umire – rekla je. – Nije progovorio ni riječi otkad ste otišli.

– Tko je to? – Glas je bio jedva čujan.

On ude i reče starcu da mu mora vratiti zlato. Škuna je otplovila, a on ne zna kako da se prebaci na Woodlark i stigne brod.

– Uzmite moj čamac.

Starac zaklopi oči i sve što je Dugan još rekao ostalo je bez odgovora. A Dugan je mnogo govorio. Htio je otići, ali nije htio ponijeti zlato. Prema Samovim riječima zaključio je da je Zimmermann opasan, vrlo opasan.

U kolibu ude žena.

– Umire – reče.

– Ima li on čamac?

Ona mu pokaže prstom, a on krene kroz šumu na obalu. Čamac je bio privezan uz mali gat. Nije bio velik i to je bilo dobro jer se Dugan nije mnogo razumio u čamce. Svoje znanje o upravljanju brodovima stekao je na teretnjacima i na jednom tankeru, a na jedrenjaku je proveo samo nekoliko tjedana i tada je netko drugi zapovijedao. Jednom je prilikom sam upravljao manjim brodićem i imao sreću. Najopasnijim morem plovio je po najljepšem vremenu. Do Woodlarka

ima samo stotinjak kilometara i ako se vrijeme ne pogorša, uspijet će. Ako...

Pokraj njega bio je dječak.

– Tri čovjeka – rekao je. – Tri vrlo zla čovjeka. – Zašutio je, a zatim dodao – Oni doći noćas, mislim.

Je li imao izbora? Otploviti u sumrak ili ostati i doći u priliku da bude ubijen ili da on nekoga ubije. Uostalom, more je mirno, puhao je slab povjetarac, a stotinu kilometara nije ništa.

Najbolji način da se navuče nevolja jeste izbjegavati je, držati se daleko od mjesta gdje ona vjerojatno čeka.

Jedina stvar između mjesta gdje je bio i Woodlarka bili su Alcesteri. Već je plovio pokraj njih i prepoznat će ih kad ih ugleda. Pogleda dječaka.

– Ostavit ću čamac na Woodlarku.

– Gdje ti drago – dječak slegnu ramenima.

Otisnuo se dok je sunce zapadalo i imao dobar vjetar, te je, unatoč oprezu, brzo plovio. Alcesteri su bili pred njim prije zore, ali je iza njega plovio brod koji se brzo približavao. Obrisi njegova čamca bio je nizak, ali je spustio jedro da bude još niži te polako zakrenuo kormilo i kliznuo iza jednog Alceстера.

Približavao se dan, ali je iznenađeno postalo mračno i vjetar je počeo puhati u zamasa, a povremeno je škropila kiša. Kada je naišla oluja plovio je s vjetrom u krmu. Poslije toga sve je bio užas. Drugog ili trećeg dana – nije se mogao točno sjetiti – ispuzio je na koraljni greben. Veliki val prebacio je čamac u lagunu i plovilo se raspalo.

Kad se opet razdanilo, oluja se smirila. Od čamca je preostao samo komad jarbola i prednji dio trupa u kojem je bilo rezervno jedro, malo konopca i nekoliko limenki hrane. I zlato.

Spasio je zlato.

Zora je bila blijeda, a sjeverno sunce bilo je daleko, iza sivih obla-

ka. Krenuo je po dugom grebenu izbjegavajući oštre rubove koralja i naposljetku stigao do spruda.

Stari teretnjak, na kojem je još stajao jedan jarbol, a na trupu zjapila velika rupa, bio je sasvim suh, visoko na sprudu. Jato galebova se uz kriještanje podiglo u zrak kad se približio, a onda je — hodajući po mekom pijesku — ušao kroz rupu u brod.

Paluba je odozgo bila cijela i jaka. Daleko dolje bilo je grotlo, poklopac mu je bio probušen i kroz otvor je prodiralo malo svjetlosti u pramčani dio. Ovdje je sve bilo sigurno. More je naplavilo pijeska u brod i stvorilo čvrst ravan pod. Dugan spusti paket dvopeka i limenke koje je donio sa sobom, pa izide.

Bilo je točno sto i pedeset koraka do lagune i udubine u grebenu u kojoj se nakupila kišnica. Udubina je bila duboka točno metar i bila otprilike velika kao kada. Bila je dopola puna, a voda je, iako svjež, bila toplja.

Za prvo je vrijeme imao hranu, sklonište i vodu.

Skupljajući naplavljeno drvo kojeg je bilo prilično mnogo sagrađio je iznad cisterne sjenicu koja će spriječiti prebrzo hlapljenje, ali koja će se moći ukloniti kada bude kišno.

Ovdje zacijelo ima riba, školjki i rakova. Možda će naći i jaja, a prva stvar koju mora učiniti jeste da istraži greben, onoliko koliko je pristupačan, i nade sve što bi mu moglo koristiti. Zatim mora uzeti dio rasparanog platna i načiniti zastavu koju će objesiti na jarbol nasukanog broda.

Posao mu je kratio vrijeme. Vrao se grebenom, pazeći da se ne oklizne u kakvu rupu ili iščaši zglobov na neravnoj, često skliskoj stijeni. Tako je skupljao naplavljeno drvlje i polako stvorio nekoliko hrpa.

Noću je sjedio pokraj vatre u trupu broda i jeo ribu i dvopek.

Poslije nekog vremena potpuno je zaboravio more. Ono je bilo tu,

svugdje oko njega, prazno. Ponekad bi na pučini, ako bi mu tamo zalutao pogled, opazio daleki dim. Gotovo nikad nije gledao vrećicu sa zlatom.

A onda je prvi put razmislio o svom položaju. Iz džepa je izvadio izlisanu zemljopisnu kartu, ali mu ona nije bila potrebna da ocijeni situaciju. Greben je bio usamljena i izolirana točka u Koraljnom moru, u području u koje brodovi zalaze vrlo rijetko. Osim pješčanog spruda, tu je bilo samo uzburkano more i nekoliko crnih koraljnih hridina nad površinom.

Mjesto nije bilo namijenjeno čovjeku, samo vjetru i galebovima. Bilo je malo vode i hrane, a dok je čovjek živ, uvijek ima nekih izgleda. I tada je podigao pogled i ugledao škunu.

Mijenjala je smjer da bi se što više približila grebenu. Poče vikati i mahati, a netko mu uzvraća mahanjem. On se okrene i ode do olupine broda.

Kada se mali čamac približio da ga ukrca, on je zagazio u more i ubacio vrećicu sa zlatom. Zatim se popeo. U čamcu su bila dva čovjeka. Upitno su ga gledali.

— Gotovo sam ostao bez vode. Stigli ste u posljednji trenutak.

Ljudi su gledali vrećicu pa njega. Mjesto na kojem se oslanjala na sjedalo čamca utisnulo se u vrećicu. Takvo je uleknuće bilo moguće samo ako je u vrećici pijesak, brašno ili nešto slično. A ona je bila teška. Nije mogao reći da su unutra školjke ili odjeća. Znali bi da laže.

Ali tek kada su pristali, uz škunu postao je svjestan nevolje u koju je upao. Pogledao je ime broda i najezio se.

„Plesačica Kate“.

Škuna Krvavog Jacka Randalla! Naravno, nitko mu nikad nije u lice rekao Krvavi Jack, ali su ga zato iza leđa spominjali samo pod tim imenom. Ubio je čovjeka u tučnjavi u nekoj krčmi u Port Moresbyju. I u Kalgoorlieju je ubijen neki čovjek, ali su Randalla pustili zbog nedo-

statka dokaza. Govorilo se da je i prilikom bijega iz zatvora u Novoj Kaledoniji ubio čuvara.

Kada se popeo na palubu, Randallov pomoćnik Kahler, mršav i žilav čovjek divljeg izgleda, udari vrećicu nogom.

— Hej! Što je unutra? Čini se da je vrlo teško.

— Zlato!

Dan je bio siv i mračan. Nebo su prekrili debeli oblaci, a more je bilo malo uzburkano. Kahlerov pogled se vrati na vrećicu.

— Zlato? — nije vjerovao.

— Da — On izvadi nož i uperi ga vrškom prema njima, a sjećivom prema gore — Teško je oko pola kilograma. Ovim sam izmjerio težinu i ima ga više nego su mislili.

— Koji oni?

— Neki čovjek me je na Misimi zamolio da ovo predam njegovoj unuci u Sydneyju.

— Koja bi to budala učinila? — upita Kahler.

— Čovjek koji zna kome može vjerovati — Dugan pogleda Randalla — Kamo plovite?

— Na istok — odvrati Randall poslije dužeg razmišljanja — Izviđamo.

— Možete li ploviti prema Woodlarku? Platit ću prijevoz.

— U redu — Randall se uputi naprijed i dade mornaru Bugiju promjenu kursa. Na brodu su bila četvorica Bugija, nekoliko najboljih pomoraca otočja, zatim Randall, pa Kahler i veliki čovjek koji je veslao u čamcu. To je zacijelo Sanguo Pete, mješanac.

Dugan uzme vrećicu, ode u prednji dio broda i sjedne leđima okrenut prednjem jarbolu.

Kahler dođe naprijed.

— Uskoro ćemo jesti. Jedan od Bugija je prvorazredan kuhar. — Pogleda Dugana — Kako si ostao živ na tom grebenu? Mora da si od čelika.

— Snašao sam se.

— Sada već zacijelo misle da si mrtav — reče Kahler.

— Možda.

Znao je na što smjeraju. Ako mu se sada nešto dogodi, to nitko nikad neće doznati. »U redu«, obećao je sam sebi, »ništa se neće dogoditi. Priključit će se Douglasu na Woodlarku.«

Kad su sišli pod palubu na večeru, pustio ga je naprijed. Na tren je zastao pokraj jednog Bugija. Njegovo znanje indonezijskog jezika nije bilo veliko, ali se mogao sporazumijevati.

— Ovo mi je povjerio neki čovjek na umoru. On ima unuku kojoj je ovo potrebno — Pokaže rukom prema grebenu — More je bilo milostivo.

— Imaš sreću — odvrati Bugi.

— Ako bude gužve...?

— Mi smo ljudi mora. Problemi bijelih ljudi ostaju problemi bijelih ljudi.

On siđe pod palubu. Na stolu ispred prazne stolice stajao je tanjur hrane. Randall još nije počeo jesti. Hladnokrvno, prije nego se Randall mogao suprotstaviti, Dugan je zamijenio tanjure.

— Što to znači? — pitao je Randall. — Ne vjerujete mi?

— Nikome ne vjerujem. Nikome, gospodine Randle.

— Poznajete me?

— Poznajem vas. Douglas mi je o vama pričao.

— Douglas? Otkud ga poznajete?

— Ja sam njegov drugi oficir. Pri-družiti ću mu se na Woodlarku, a zatim ćemo urediti da ovo — udari nogom vrećicu — stigne do djevojke u Sydneyju.

— Zašto se mučiti? — reče Kahler — Čovjek se može dobro zabaviti kada ima toliko zlata.

— Njime će se ta djevojka školovati.

— Do vraga! Ona će se već neka-ko snaći...

Hrana je bila dobra i kada su izvršili Dugan uzme zlato i izide na palubu. Randall je bio vrlo snažan i opasan čovjek. Takvi su bili i ostali, a omjer je bio trojica na jednoga.

Jedra su mlitavo visjela, a mjesec je zašao za oblake. Za kormilom je

stajao jedan Bugi, a drugi je izviđao na pramcu. Ove su vode bile varljive i opasne, uglavnom neistražene. On se smjesti uz glavni jarbol i pripremi za besanu noć.

Oluja koja mu je razbila čamac bacila ga je na istok, daleko od kursa kojim je plovio. Do Misime je bilo najmanje stotinu i dvadeset kilometara, a možda i više.

Sati su sporo odmicali. Digao se laki povjetarac i lada je plovila umjerenom brzinom. Mjesec se popeo u zenit, a zatim opet počeo kliziti prema oceanu. On zadrijema. Toplina noći, mirno kretanje škune i pun želudac učinili su ga pospanim. Ali ostao je budan. Oni su, dakako, mogli spavati na smjenu.

Randall, Sanguo Pete i Kahler bili su česta tema mornarskih razgovora. Imali su prste u mnogim sumnjivim poslovima. Bio je napola zaspao kada su ga iznenada opkolili. Nekoliko trenutaka bio se prepustio razmišljanju o onom što je čuo o njima i zacijelo je zadrijemao jer su ga opkolili brzo i nečujno. Tihi zvuk bosih nogu po palubi mora da ga je upozorio upravo u trenu kad su ga napali.

Opazio je odraz zvjezdanog neba na čeliku i on zamahne svojim nožem prema gore. Čovjek se naglo povuče, a sjećivo nož raspara košulju i vrh Duganova, noža nacrtu mu crvenu liniju od pupka naviše preko grudi, zabivši se u podbradak čovjeka koji je uzmicao.

U istom trenutku skočio je na noge. Netko zamahne na njega jedrarskim trnom, ali on nožem odbije taj udarac i odmah zamahne. Nož se zarine – osjetio je kako su zglobovi njegovih prstiju dodirnuli toplo meso. Zatim uzvuče nož da bi odbio udarac usmjeren u njegovu glavu.

Bilo je mračno i za njega i za njih. Jedan čovjek mogao je biti uspješniji nego trojica jer su u tami smetali jedan drugome. Čovjek kojeg je ubo pao je na palubu i pokušavajući otpuzati oborio drugog.

Imao je pištolj, ali se nije usudio posegnuti za njim. To je značilo da

stalno treba mahati nožem, jer je trenutak nepažnje bio sasvim dovoljan da ga napadači zaskoče.

Jedan je hinio da ga napada. Čovjek koji je ležao na palubi opet je ustao i oni su se razmaknuli, a onda mu se iznenada približili. Polusvjetlo je zbunjivalo i dok se on primicao jednom, čuo je kako mu drugi prilazi s leđa. Pokušao se brzo okrenuti, ali ga klin za klinaricu zahvati po glavi. Udarac ga je samo okrznuo, ali i to ga je ošamutilo i on pade prema ogradi. Pokuša udariti nožem najbližeg čovjeka, promaši i zahvati drugog. Koliko ozbiljno, nije znao. Zatim ga je pogodio drugi udarac i on osjeti kako pada.

Pao je u more i potonuo. Kada je izronio, brod je skretao. Bugi za kormilom zakretao je pramac u krug. Kako se krma broda udaljavala od njega, pramac mu se približi, a s njega su visjeli konopci. On se uhvati i izvuče na kosnik. Neko je vrijeme visio na njemu hvatajući dah. Vidio ih je kako gledaju preko ograde.

– Jeste li ga udesili, kapetane?

– Udesio?! Možeš biti siguran da više neće izroniti. Jesi li teško ranjen, Pete?

– Krvarim. Moram zaustaviti krv.

– I mene je zahvatio – reče Kahler – Jeste li sigurni da smo ga dokrajčili?

Randall mahnu prema mračnoj vodi.

– Ne vidiš ga, je li tako? Udesili smo ga.

Poslije toga sišli su pod palubu, a visoki mornar za kormilom pogleda na prednji jarbol i izravna ga sa zvijezdom vodiljom. Izraz na njegovu licu nije se izmijenio kada je vidio Dugana kako dolazi preko pramca i sagiba se.

Ništa se nije čulo osim pljuskanja mora pod pramcem, škripanja snasti i žamora glasova odostrag. On se uputi prema krmi izmijenivši pogled s Bugijem, a kada mu je bio dovoljno blizu, reče:

– Hvala! – Ne znajući da li ga

je čovjek razumio, on ponovi: — Te-
rima kasi!

Znao je da je Bugi namjerno spu-
stio konopce s kosnika. Neobično je
bilo da, unatoč tome što je bio zau-
set borbom, Randall to nije opazio.

Pistolj mu je još bio u džepu hlača
i on ga izvadi uz malo muke jer su
hlače bile prilično tijesne. Premjesti
oružje u džep bluze odakle ga se
moglo lakše izvaditi. Nije želio upo-
trijebiti vatreno oružje, a to nisu že-
ljeli ni oni. Tragove metaka nije la-
ko prikriti, a teško je objasniti ako
su na ogradi ili palubnim kabina-
ma.

Sanguo Pete se pomoli na izlazu
iz potpalublja i zastade žmirkajući
u tami. Na podbratku je imao dubo-
ku ranu pokrivenu flasterom, a is-
pod oka modricu. Popravi hlače i
krene prema pramcu. O boku mu je
visio revolver. Sada je bilo preka-
sno misliti na sve što se može dogo-
diti. Kad je Pete posegnuo rukom
prema boku, Dugan ga je ustrijelio.

Randall se pojavio na izlazu, ali je
uspio vidjeti samo bljesak na Duga-
novu pistolju. Pade potrbuške na
palubu.

Pete je ležao na izlivnicima i nje-
govo krupno tijelo lagano se valjalo
zajedno sa škunerom. Bugi pogleda
Dugana i reče:

— Zli ljudi!

— Zaista zli — složi se Dugan.

Jednog po jednog prebacio ih je
preko boka broda u more.

— Moj brod čeka na otoku Wood-
lark — reče Dugan.

Bugi ga pogleda.

— Brod kapetana Douglasa.
Znam — iznenada se nasmiješi —
Imam dva brata na tvom brodu.

— Dva brata, Ma što ne kažeš!

Kahler je ležao na postelji kada je
sišao dolje. Tijelo mu je bilo u zavo-
jima i izgubio je mnogo krvi.

— Plovimo na Woodlark — reče
Dugan. — Ako budeš pristojan, mo-
žeš s nama.

Kahler zaklopi oči, a Dugan legne
na drugu postelju i pogleda u strop.
Prekosutra...

Bilo bi lijepo biti opet na svom
brodu i ležati na vlastitom ležaju.
Sjetio se kratke bilješke u peljaru
za to područje:

Taj koraljni greben, otkriven
1825. godine, leži otprilike sto i tri-
deset kilometara istočno-
sjeveroistočno od otoka Rossel.
Greben je dug trideset kilometara
i pruža se od sjeveroistoka prema
jugozapadu. Najveća širina je pet
kilometara, ali na mjestima nije ši-
ri od tisuću i petsto metara. Na sj-
veroistočnom kraju grebena je ne-
koliko hridina visokih dva metra. U
blizini grebena postoji sidrište.

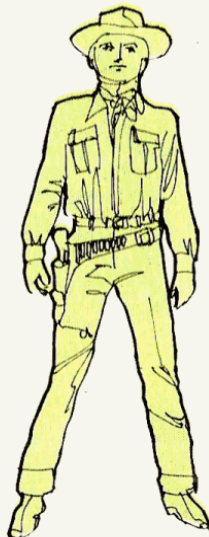
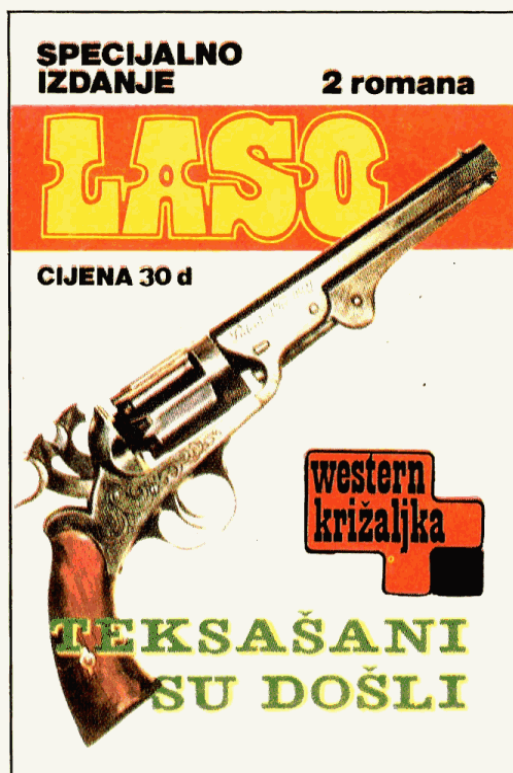
Olupina velikog željeznog broda
iznad vode leži u sredini jugoistoč-
ne strane grebena.

Ako netko želi znati nešto više,
može pitati njega. Reći će mu.

Preveo Kruno Poljak

U PRIPREMI:

G. F. Unger
OPET DOC HOLLIDAY

Kod svog prodavača novina
kupite i **SPECIJALNO** izdanje
sa dva romana